

LIETUVAI GRESIAS NAUJAS PERVARTAS

Voldemaras gyvena sunkias dienas

Karininkai, prieš metus laiko pastatę jį valdžios prieky, dabar pasiryžę mažiuką diktatorių vėl šluoti laukan.

KAUNAS, gruodžio 24 [United Press]. — Ministro pirmininko Voldemaro valdžia šiandien susitinka su aštria politine kova, kuri turės nulemti tolesnį jo diktatūros likimą.

Šią valandą padėtis Kaune yra tokia, kad niekas nieku nebepasitiki. Voldemaras stovi dabar tarp kairės ir dešinės, nežinodamas, kuriais savo karininkų dar gali pasitikėti, o kuriais nebegali.

Kaune vaikščioja įkyrus gandai, kad labai įtakingi generalinio štabo nariai, kurie praeitų metų gruodžio 17 dieną dalyvavo demokratinės Lietuvos valdžios nuvertime ir įsteigime dabartinės Smetonos-Voldemaro valdžios, dabar esą pasiryžę daryti naują sukilimą Voldemarui pašalinti.

Lietuvos valdžia niekad dar nėra buvusi tokioje kritingoje padėtyje, kaip dabar. Artimiausiomis dienomis gali įvykti naujas pervartas. Apie pervartą galimumą šiandien Kaune jau atvirai kalbama.

Lietuviai ypač subruzdą atakuoti Voldemarą, prikišdami jam pralošimą Genevoje bylos su Lenkais. Jo šalininkai tečia tvirtina, kad Voldemaras Genevoje labai daug padaręs, nes gavęs prizadėjimą, jogači byla del Vilniaus busianti iš naujo peržiūreta.

Prohibicija daugiau Amerikos žmonių papiovė, negu karas

WASHINGTONAS, gruod. 26. — Association Against Prohibition Amendment ką tik paskelbtame savo pranešime sako, kad per pirmus septynerius prohibicijos metus, tai yra tarp 1920 ir 1927, mumsinas ir kiti nuodingi svaigalai papiovė Jungtinėse Valstybėse 65,000 žmonių, arba 15,000 daugiau, nei Amerikos kareivių žuvo mušij laukuose Francijoje per pastarąjį pasaulinį karą.

GARSENYBĖS LIKIMAS

NEW YORKAS, gruod. 26. — Kučių vakarą čia pigių butų lušnoj beveik badu mirė Julia Bruns, pagarsėjus gražuolė ir žymi aktorė. Ji buvo dar 30 metų amžiaus.

"JUODOS KALĖDOS"

COUNCIL BLUFF, Iowa, gruod. 26. — Nusipirkęs revolverį ir pareiškęs, kad šios Kalėdos busią juodos, vietos pilietis Walter Johnson Kučių vakarą nušovė savo žmoną, pasikui pats persišovė.

VARSAVA, gruod. 26. — Slonime per ką tik įvykusius rinkimus miesto tarybon išrinkta 16 žydų ir 8 lenkai.

Romanas nuteistas 6 metams kalėjimo

Be to turi pasimokėti 36,000 litų pabaudos ir 1,000 litų D-ro Brundzos laidotuvių išlaidų

KAUNAS, gruod. 24. — Jonas Romanas, Amerikos-Lietuvių Prekybos bendrovės galva, kurio byla del nušovimo kariuomenės gydytojo, D-ro Brundzos, dabar pasibaigė Kaune, tapo pripažintas kaltas. Teismas nuteisė jį šešeriems metams kalėjimo, be to dar pasimokėti 36,000 litų pabaudos pinigais ir 1,000 litų užmušto D-ro Brundzos laidotuvių išlaidoms padengti.

Romanas iš karto prisipažino nušovęs kariuomenės gydytoją, bet pareiškė, kad padaręs tai del to, kad D-ras Brundza suvedžiojęs jo žmoną, p. Romanienę, ir turėjęs su ja nemoralių santykių. Ir nors Romanas pristatė teismui meilės laiškus, parodančius, jogei jo žmona nebuvo jam ištikima, kuri be to dar ir tardant byla liudijo prieš savo vyrą, teismas vis tik pripažino jį kaltą.

Kompartija atima iš "atskalunų" partijos dokumentus

BERLINAS, gruod. 26. — Iš Maskvos praneša, kad Trockis gavęs iš centralinio kompartijos komiteto įsakymą tuojau grąžinti savo kortą kaip partijos nario ir visus kitus partijos dokumentus, kurie pas jį buvo kaip pas buvusį partijos lyderį.

Toki pat įsakymai pasūsti ir kitiems opozicijos vadams, kurie dabar tapo iš komunistų partijos išmesti.

5 asmens žuvo viešbučio gaisre

HOPEWELL, Va., gruod. 26. — Kilęs del nežinomos priežasties gaisras sunaikino čia Grand Central viešbutį. Kadangi gaisras kilo anksti rytą, kai žmonės visi miegojo, viešbučio svečiai, pažadinti, beveik puspilčiai bėgo laukan pro liepsnas, kiti pro langus šoko. Penkių asmenų, jų tarpe vienos moteriškės, pasigendama ir manoma, kad jie žuvo ugnų. Medžiaginės žalos padaryta apie 200 tukstančių dolerių.

Danai gavo Kalėdoms \$135,000 iš Amerikos

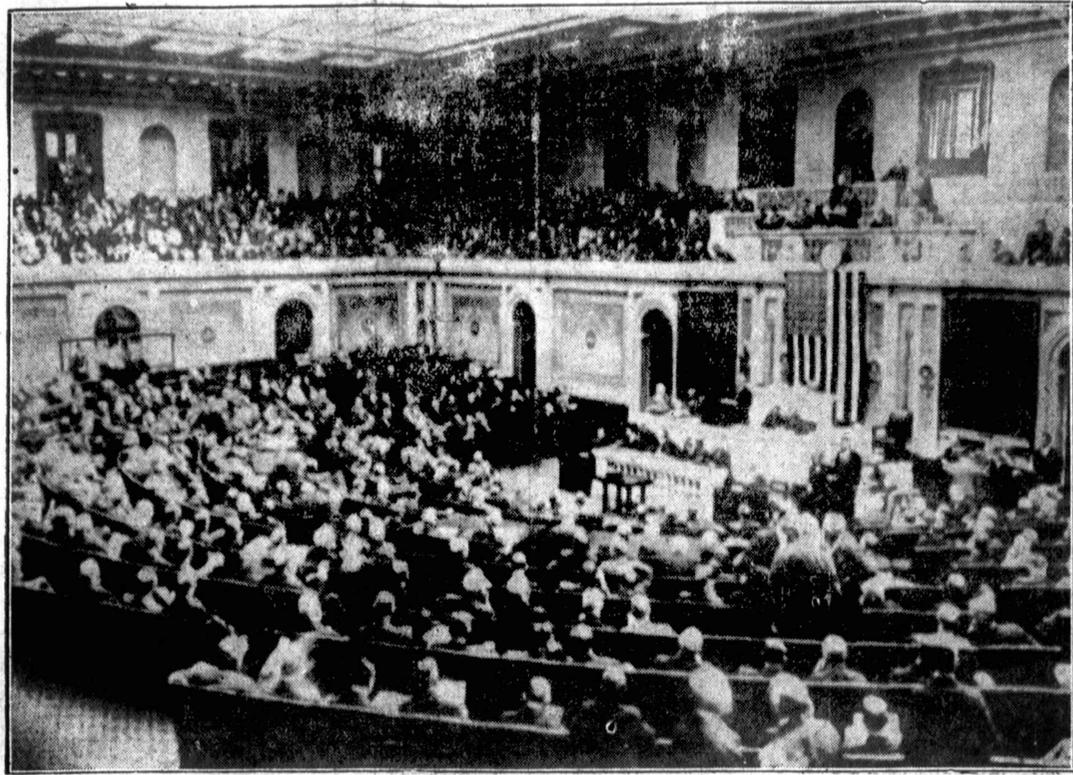
KOPENHAGA, Danija, gruodžio 26. — Amerikoj gyvenantieji danai šiemet Kalėdų dovanomis pasiuntė į Daniją bendrai 500,000 kronerių, arba 135,000 dolerių.

Mirė paspringęs sendvičium

NEWARK, N. J., gruod. 26. — Vienas George David, 50 m. amžiaus, pasiėmė restorane roast beef sendvičių ir bandė jį vienu kartu praryti. Jis paspringo ir mirė.

Naujas ambasadorius Kubai

HAVANA, Kuba, gruod. 26. — Jungtinių Valstybių paskirtas ambasadorius Kubai echi-cagiškis advokatas Noble Brandon Judah pristatė prezidentui Machado savo kredencialsus.

Posėdis Jungt. Vals tijų atstovų buto

Bombardavo du J. V. banku Argentinoje

Du asmens užmušti dvidešimt sužeisti; kaltė verčiama Sacco ir Vanzetti simpatizuotojams.

BUENOS AIRES, Argentina, gruod. 26. — Praeitą penktadienį čia buvo bombarduoti du Jungtinių Valstybių bankų skyriai. Numestų bombų du asmens buvo užmušti ir dvidešimt sužeisti.

Viena bomba buvo išsprogdinta New Yorko National City banko skyriuje, antra — Bostono First National banko skyriuje. Newyorkišio banko skyriaus trobesys buvo smarkiai apdraskytas.

Policija, kuri mano, kad bombos abiejuose bankų skyriuose išsprogdintos radikalų, kerštujančių del nužudymo Massachusetts valstijoj dviejų italių anarchistų Sacco ir Vanzetti, suėmė apie penkiasdešimt tariamų anarchistų, tečiau tikrieji bombų išsprogdinimo kaltininkai iki šiol nesu-sekti.

LENKŲ LAIKRAŠČIO REDAKTORIUS SUMUŠTAS

VARSAVA, gruod. 26. — Trys nežinomi asmens suėmė Adolfą Naraczynskį, tautinių demokratų laikraščio redaktorių, automobiliumi nusidangino jį į nuošalesnę vietą ir balsiai sumušė. Mušeikos pabėgo, kai pašaliečiai atvyko mušamam į pagalbą.

TRIS SAVAITES STREIKAVO BADU IR MIRĖ

SALISBURY, Md., gruod. 26. — Kalėjime badu mirė Wm. Cooper, išbadavęs tris savaites. Jis buvo padėtas kalėjime del išalkovojimo "spulkos" 29,000 dolerių pinigų.

Latvijos Lenkijos prekybos paktas

VARSAVA, gruod. 26. — Rygoj tapo pasirašyta laikinė Latvijos Lenkijos prekybos sutartis palankiausių valstybių traktavimo pamatu.

Apdegė Standard Oil kompanijos įmonė Kinuose

TIENTSINAS, Kinai, gruod. 26. — Kilęs čia del nežinomos priežasties milžiniškas gaisras iš dalies sunaikino New Yorko Standard Oil kompanijos įmonę, padaręs tarp 5 ir 10 milijonų dolerių nuostolių.

Italai Carills ir Greco teismo išteisinti

NEW YORKAS, gruod. 26. — Donato Carillo ir Caligaro Greco, du fašistų priešai, kurie buvo kaltinami del užmušimo praeitą pavasarį vieno fašisto, Josepho Garisi, tapo teismo išteisinti. Kaltinamuosius gynė žinomas Chicago advokatas Clarence Darrow.

Sazonovas mirė

NICA, Francija, gruod. 26. — Širdies liga mirė čia Sergejus Sazonovas, buvęs caro Nikolajaus užsienio reikalų ministras.

Chicago ir apielinkei federalinis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Iš dalies debesuota; nedidelė temperatūros atmaina; vidutinis mainasis vėjas.

Vakar temperatūros buvo vidutiniškai 37° F. Šiandien saulė teka 7:17, leidžiasi 4:25. Mėnuo leidžiasi 7:32 vakaro.

"Kieno galia, to ir valia"

PANAMOS MIESTAS, gruodžio 26. — Jungtinių Valstybių kariuomenė, darydama manevrus Pacifiko pajury, iš Panamos Kanalo Zonos imanevravo į Panamos respublikos teritoriją. Laikraštis El Heraldo del to protestuoja, pareiškdamas, kad toks Jungtinių Valstybių kariuomenės įsibriovimas į Panamos respublikos teritoriją reiškiąs intervenciją. Jungtinių Valstybių charge d'affaires Panamos Mieste sako betgi, kad tai daroma su Panamos valdžios pritarimu.

Susekė Amerikos dolerių padirbėjų šaiką

SOFIJA, Bulgarija, gruod. 26. — Policija susekė tarptautinę pinigų padirbėjų kuopą, kuri padirbinėjo Amerikos dolerius. Tos pinigų padirbėjų šaikos centras esąs Varsavoje, turįs savo skyrius visose Europos sostinėse.

Japonija derasi del \$50,000,000 paskolos

NEW YORKAS, gruod. 26. — Japonija pradėjo derybas su Amerikos bankininkais del 50 milijonų dolerių paskolos.

NELAIMĖS GELEZINKELY

MOUNT VERNON, Ill., gruod. 26. — Užsimušė Dr. G. Archer, kurs savo automobilium įvažiavo į ejuosį traukinį.

WASHINGTONAS, gruod. 26. — Dešimt kariškių, laikomų laivo kalėjimuose, gavo Kalėdoms susimilimą ir bus iš kalėjimų paleisti.

Vedimai-išsiskyrimai Maskvoje

MASKVA, gruod. 26. — Per pirmus šiu metų devynis mėnesius Maskvoj buvo 9,680 vedimų ir 7,255 išsiskyrimai.

Rusų prekybos galva atvyksta Amerikon

Poliakovas bandysias išsiderėti Jungtinėse Valstybėse kreditų ilgesniems terminams

MASKVA, gruod. 26. — "Am-torgo" (Rusijos-Amerikos prekybos organizacijos) generalinis vedėjas Poliakov šiomis dienomis išvyks į Jungtines Valstybes arčiau susipažinti su Rusų-Amerikos prekybos problemomis. Pasak Poliakovo, sovietų prekyba su Amerika šiemet pasiekus 100,000,000 dolerių sumos, ir būtų buvęs daug didesnė, jei būtų buvę galima gauti ilgalaikių kreditų, kurių Rusija būtinai reikalinga dabartinėje savo vystymosi stadijoj. Vakarų Europoje sovietų valdžios sindikatai sugebėję gauti kreditų penkerių ir šešerių metų terminams, tuo tarpu Jungtinėse Valstybėse negalėję gauti daugiau kaip vieniems, ilgiausiai vieniems ir pusei metų kreditų.

Žemės drebėjimas supurtė Romą

ROMA, Italija, gruod. 26. — Šiandien kaip 4 val. po pietų Romą buvo žemės drebėjimas supurtyta. Drebėjimas tęsėsi penkias minutes, bet žalos, regis, niekur nepadarė.

BEPROTIS UZMUŠĖ TĖVĄ IR PADEGĖ NAMUS

JOHNSTON CITY, Tenn., gruod. 26. — Kai apielinkės žmonės atbėgo gesinti vietos fermerio Dave Samso namų, jie rado viduj gulintį ant grindų negyvą, su sukaldyta galva, fermerį, o šalia kuno buvo pamestas kirvis. Lovoj tame pat kambary miegojo fermerio sunus, 25 metų amžiaus, kuris buvo pamišėlis. Pasirodė, kad jis buvo tėvą užmušęs, paskui padegęs nemus ir nuėjęs ramiai gulėti.

ANAHEIM, Cal., gruod. 26. — Čia buvo jaustas lengvas žemės drebėjimas.

Graysonienės Atlantiko kelionė nepavyko

NEW YORKAS, gruod. 26. — Frances Wilson Graysonienės bandymas šiuo metu skristi per Atlanto vandenyną į Angliją nepavyko.

Graysonienė, drauge su pilotu leit. Oskaru Omdaliu, pilotu ir navigatorium Brice Goldsboroughu ir mašinistu Fred Koehleriu, Sikorskio hidro-aeroplanu "Dawn" išskrido iš Roosevelt aviacijos lauko, Long Islande, praeito penktadienio vakarą į Harbor Grace, Newfoundlande, bet į ten neatvyko. Jie prapuolė kelionėje. Bandymai surasti juos iki šiol nedavė vaisių. Kanados radio stotis Sable Islande šį rytą pranešė, kad ji nugirdus hidro-aeroplano "Dawn" pagalbos šauksmą, bet del audros negalėjęs nugirsti, kur jis randasi ir kas a'sitiko.

Papa sielojasi del persekiojimo katalikų bažnyčios

ROMA, Italija, gruod. 26. — Papa Pijus XI, atsakydamas į kardinolų kolegijos sveikintimus Kalėdų šventėmis, pasakė, kad jam esą labai nuostabu, del ko viso civilizuoto pasaulio valdžios nesukyla ir nepadarą galo persekiojimams katalikų bažnyčios Meksikoje, Rusijoje ir Kinuose. Tie persekiojimai esą taip neapsakomai žiaurus ir barbariški, kad sunku esą tikėti.

[Papai visai nereikėtų guostis del persekiojimų katalikų bažnyčios, jei jis savo bažnyčiai neleisėtų kišti nosies į politikos dalykus. Protestonų ir kitų tikybių bažnyčios, pav., Meksikoje klauso krašto įstatymų, nekelia maisto prieš valdžią, ir jų niekas nejudina.]

Prašys kongresą iširti fašistų darbus Jungtinėse Valstybėse

NEW YORKAS, gruod. 26. — Dr. Charles Fama, Jungt. Valstybių armijos rezervos kapitonas ir Bronx kauntės komiteto narys, iškeliauja į Washingtoną prašyti, kad kongresas iširtų Fašistų Sąjungos Amerikoje ir kitų Mussolinio sekėjų darbus Jungtinėse Valstybėse.

KATASTROFINGI GAISRAI

4 vaikai žuvo ugnų

LOUISIANA, Mo., gruod. 26. — Netoli nuo čia gaisras sunaikino Winlaco farmą. Keturi fermerio vaikai žuvo ugnų, penki kiti asmens skaudžiai, vienas jų tur but mirtinai apdegė.

Tėvas ir 2 vaikai sudegė

LADYSMITH, Wis., gruod. 26. — Glenfora kaimely, netoli nuo Ladysmitho, ugnų, kuri sunaikino fermerio Ole Sathero gyvenamą namus, žuvo patsai fermerys ir dvejetas jo vaikų, amžiaus tarp 7 ir 11 metų.

ANAHEIM, Cal., gruod. 26. — Čia buvo jaustas lengvas žemės drebėjimas.

MUSŲ MOTERIMS

Veda Dora Vilkiene

CLAM CHOWDER (SRIUBA)

- 25 clams
 - 6 bulves
 - 1 svogunas
 - 1/4 sv. sudytų lašinių, smulkiai sukaptų
 - 2 šaukštai druskos
 - 1/4 šaukštuko pipirų
 - 1 kvortą pieno
- Sukapok clams, supjaustyk smulkiai svogunus ir bulves. Sudėk lašinius puodan, tegul paverda, sudėk svogunus, bulves, prieskonius ir sunką nuo clams, tegul paverda.

Virk 2 1/2 valandas, paskui sudėk clams ir pavirk tik 15 minutų; prieš paduosiant stalan dapilk karšto pieno.

KORNAI SU SURIU

- 1 keną kornų
- 1 1/2 puoduko saldaus pieno
- 1 šaukštas citrinų sunkos
- 1 kiaušinis
- 1/2 puoduko tarkuotos baltos sausos duonos
- 2 šaukštai tarkuoto Amerikoniško surio
- druskos ir paprikos pagal skonis.

Viską kaip eilėn surašyta sudėk bliudan ir gerai išmaišyk, iškepki sviestu tvirtą molinį bliudą arba blētį, sudėk pečiun ir kepki iš lengva pakol mišinys sukietės.

BLYNĖLIAI SU RYZIAIS

- 1 puodukas šaltų, virtų ryžių
- 2 šaukštai miltų
- 1/2 puoduko milko iš keno
- 1/2 puoduko vandens
- 1 šaukštas sviesto
- Truputį druskos
- Truputį netmeg
- 2 kiaušiniai

Sumaišyk ryžius su miltais. Pridėk karštą atskiestą vandenį, sudėk ryžius su miltais ir pienu dviguban puodan ir virk, nuolat maišydama. Pridėk sviestą, prieskonį ir kiaušinio trynius, ant galo sudėk išplaktus kiaušinio baltymus. Virk viską kartu keletą minučių. Paskui sudėk į tam tikras išsviestuotas muffin blētis ir padėk pečiun.

PIGUS, SVEIKAS GĖRYMAS

- 1 kvorta pieno
 - 1 kvorta vandens, virtas, atšaldytas
 - 1 šaukštą cukraus
 - truputį mielių
- Viską sumaišyti, supilti į butelius, tvirtai užsukti arba uskimšti. Kelias valandas palaikei šiltesnėje vietoje, dažnai sujudinant butelius. Paskui padėti šaltoje vietoje, ir dar keletą sykių pajudinti. Už dienos jau galima gerti. Jeigu gerai išėis, turės būti gana stiprus.

MADOS.

3193. Mergos aksomo sukni. Sukirptos mieros 16, ir 18 metų, taipgi 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę. 36 mierai reikia 3 1/2 yardų 40 colių materijos ir 3/4 yardų skirtingos materijos.

3187. Iš vieno šmoto sukni. Tinka senesnio amžiaus moterė. Sukirptos mieros 16 ir 18 metų, taipgi 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę. 36 mierai reikia 3 1/2 yardų 40 colių materijos ir 3/4 yardų skirtingos materijos apsiuvinėti.

3192. Labai elegantiška suknelė. Sukirptos mieros 16 ir 18 metų, taipgi 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę. 36 mierai reikia 3 3/4 yardų 40 colių materijos ir 3/4 yardų 36 colių skirtingos materijos.

2848. Labai paprasta ir lengvai pasiuvama sukni. Sukirptos mieros 18 metų, taipgi 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48 ir 50 colių per krutinę. 36 mierai reikia 3 3/4 yardų 40 colių materijos.

3116. Šeimninkei patogus žiurkstas. Sukirptos mieros mažos, vidutinės ir didelės mieros. Vidutine mierai reikia 2 yardų 40 colių materijos.

3182. Mokyklon citi suknelė. Sukirptos mieros 6, 8, 10, 12 ir 14 metų amžiaus mergaitėm, 8 metų mergaitėi reikia 2 yardų 40 colių materijos.

2929. Vieno šmoto sukni, mažai panelėi. Sukirptos mieros 6, 8, 10,

12 ir 14 metų amžiaus panelėi. 12 metų panelėi reikia 1 1/2 yardų 40 colių materijos ir 3/4 yardų skirtingo materijos.

Norint gauti vieną ar daugiau viršurodytų pavyzdžių, prašome iškeipti paduotą blanketę arba priduoti pažymėto numerio, pažymėti mierą ir išskiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainas centų. Galima prisijusti pinigų arba krasos ženkleliais kartu su užsakymu. Laiskus reikia adresuoti:

Naujienu: Pattern Dept., 1739 St. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.
Mieros per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valst.)

PIRAGAICIAI

- 1/2 sv. sviesto
- 2 kiaušiniai
- 2 šaukštai cukraus
- 1/2 puoduko saldžios smetonos

1 šaukštuką sodos sumaišyti su miltais ir persijoti

Viską kartu sumaišyti, bet iš pradžių reikia paimti sviestą, kiaušinius ir cukrų ir gerai viską ištrinti, o paskui pilditi smetoną ir miltus su soda. Gerai išminkyti, iškočioti 1/2 colio storumo ir supjaustyti kaip kam tinka, peiliu arba tam tikra forma. Galima viršūni uždėti gražiai išplautomis obuolių riekutėmis arba apiberti riešutais ir kepti pečiune.

PRANCUZISKA ŠALTA KOŠĖ

- 1 puodukas pieno
 - triniai iš 4 kiaušinių
 - 1 puodukas cukraus
 - 1/4 šaukštuko druskos
 - 1 šaukštas vanilijos ekstrakto
 - 1 kvortą saldžios smetonos
- Atsūtink pieng, pridėk išplaktus trynius, cukrų, druską, vaniliją ir išplaktą saldžią smetoną. Sušaldyk.

KEPTAS PUDINGAS

Išvirti miežinių arba ryžių košės įdėti razinkų arba vyšnių, arba kitokių kokių vaisių; gerai su obuoliais. Iplakti keletą kiaušinių, įdėti cukraus pagal skonis, truputį cinamono arba kitokių kas mėgsta esenčių (kvapų), sudėti į molinį arba blėkinį puodą ir kepti karštame pečiune pakol viršus gerai parus. Galima valgyti šilumą arba šaltą su pienu arba vaisių sunka.

— Zemaitukė.

OBULIŲ KOŠĖ

- 2 baltymu nuo kiaušinio
 - 1/2 puoduko tvirtai išvirtos obuolių košės
 - 2 šaukštai cukraus
- Viską sudėti į puodą ir su nediniu šaukštu maišyti iki pasidarys beveik baltos putos. Baltymai ir košė turi būti šalti.
- Galima valgyti šaltą su saldžia gretine arba pienu, arba sudėjus į molinį puodą kepti pečiune 20 minutų ir valgyti karštą taipgi su pienu arba saldžia gretine (smetona).

— Zemaitukė.

AVIEČIŲ SUNKOS RESTAINIAI

- 4 kiaušiniai
 - 1/2 puoduko cukraus
 - 3 šaukštus miltų
- Tiek aviečių sunkos, kad galėtų padaryti mažius restainius. Sudėti į išsviestuotą blētį ir aptepus kiaušinio baltymu, apiberti ružavu cukrumi.

— Zemaitukė.

Šeimnininkėms patarimai

Tinkamos rūšies čėverykai

Kasdieniniai čėverykai turi saugoti ir tiktai kojoms tinkant. Taipgi turi tvirtai laikyti kūną. Gerai žinomi armijos čėverykai yra geras pavyzdys. Karės Departamentas, tikėdamas, kad "armija yra geras, jeigu jos kbjos geros", po ilgu tyrinėjimu, išdirbo čėveryką, kurį nešiojo visi Suv. Valstijų kareiviai ir slaugės. Civiliški čėverykai, pasiremiant pačioms madoms, bet lengvesni ir gražesni, šiandien perkami visose Suv. Valstijų dalyse. Yra tinkami nešiojimi miestuose ir ant laukų.

Tinkamas prižiūrėjimas čėverykų, po išmintingo pasirinkimo, sutaupys daug pinigų nešiojui, ir tuo pačiu, laiku užlaikys kojas gražias ir švarias.

RADIO PROGRAM

FOR NAUJIENOS READERS

CHICAGO STATIONS TODAY

570k—KYWY-KFKX—526m.
10 a. m.—Markets; time signals; weather
1—Musical program
4—Women's hour; music; talks
5:30—Markets; sports news
6—Bedtime story; weather; concert
7—George Olsen's orchestra
8—The Continentals
9-10:30—Popular musical program
10:30—Weather; orchestra; time signals
620k—WCFL—484
10 a. m.—Municipal program
12—Organ concert
1—Best hour program
5—Organ concert
6—News; music; talks
7—Talks; music; farm question box
8-12—Popular program; songs

720k—WGN-WLIB—416m.
9 a. m.—News digest
10—Home management; shut-in program
11—Organ; reading; time signals
12—Children's story period; concert
2:30—Recital; woman's club; orchestra
4—Travel talk; orchestra
5—Organ; navy talk; time signals
6—Markets; Punch and Judy; quartet
7—Ensemble; quintet; almanac; songs
8—New York orchestra and soloists
9—Feature lesson; violinist
10—Feature; Sam 'n' Henry; music box
11—Hoodlums; dance program; songs

820k—WJJD-WEBB—366m.
10 a. m.—News digest; organ concert
11—Woman's program
12—Pelle's symphony; soprano; farm talk
1—Organ program
3—Piano reverie; string trio; talk
4—Children's program
5—Children's club
6—Symphony orchestra; dance orchestra
7—New York program; singers
8—Theater program; children's program
9—Theatre musical program
11—Studio program

870k—WLS—345m.
9 a. m.—News; time signals; question box
9:30—Opening board of trade (service repeated every half hour to 1:30)
9:35—Live stock market
10:15—Pianist; "Around the Farm"
11:30—Live stock market
11:55—Time signals
12—Weather; organ; live stock market; talk
1:25—Board of trade close
2:30—Homemakers' hour; music; talk
5:15—Sports; organ; time signals
6—Markets; orchestra; sports
7—Scrapbook; orchestra; Ford and Glenn

STATIONS OUTSIDE CHICAGO
Evening Programs
8—CNRA (930), Moncton—Pianist
3—KLDS (1010), Independence—Program
8—WBAP (600), Dallas—Quartet
8—WEAF (610), New York—Musical, to WTAM, WWJ, WSAL.

Kaip tik greitai čėverykai nusinešioja, reikia pataisyti. Nereik laukti pakol čėverykų kurkos ir padai visai išsibaigia. Toki nusėšioti čėverykai neapsaugoja kojas ir netinkamai užlaiko kūną. Kiek sutaupoma neataisant čėverykus, tiek yra išmokoma kojų gydytojams ir specialistams. Jeigu reikalingas pataisymas ne į laiką atlikta, tai galų gale nebus galima juos pataisyti.

Tinkamas prižiūrėjimas čėverykų jima pataisymą, išdžiovinimą, allejavimą, tepimą ir t.t. United States Department of Agriculture, Washington, D. C., išleido knygutę "Bulletin No. 1523 F., apie "Leather Shoes; Selection and Care", ir galima gauti tą knygutę dykai parašant departamentui.

(FLIS).

APSAU-GOKIT SVEIKATA

SU SITUO KASDIENINIŲ PAPROČIU

USE SEVERA'S ANTISEPSOL

The Common Sense Health Habit

Klausk savo gydytojo ario donto. Je patsys juos, kad apsuvalinimai burnos ir gerklės nuolat variojant gera antiseptika, kaip Severa's Antiseptol, yra didelis dalykas apsisąsoti jimi nuo infekcijos.

Nepašyrimas del burnos ir gerklės sklavimo. Pasalidina kvėpavimą, monogija sveikata. Butelis 50c. v. suosa valstine.

Send for Sample

Bandymui butelikuas deitai. Reikalausit. W. F. SEVERA CO., Dept. A, Cedar Rapids, Iowa.

GERAS PIENAS —
turtingas smetonu,
šviežias ir grynas

KUOMET renkaties pienu. tikrai žinrekit jo rūšies. Persitiktinkit, kad gautumė geriausį. Iš Bowman Dairy Kompanijos Pienas kokį gaunate yra pilnas smetonos, šviežias ir grynas. Jūs gaunate jį saldų naturalio skonio už tai jis yra žinomas.

Bowman's Pienas suteikia sveikatos ir energijos jaunims ir seniems. Jis yra budavotojas stiprių raumenų ir kaulų. Tikrai išgerkite jo mažiausiai kvortą j dieną.

Patelefonookit j mūsų arčiausią dastatymo stoti arba užsisakykit nuo vieno mūsų atsakancio pienu išvažiutoju.

Bowman

DAIRY COMPANY

Milk!

Per 52 Metus Vadovaujantis Rušyje

CONSTANCE TALMADGE

Ižymi Krutamųjų Paveikslų Aktorė, rašo:

Photo by Irving Childoff, N. Y.

"Krutamųjų paveikslų studijose kiekvienas riki Lucky Strike. Man smagu pasiekyt, kad ir aš nesudarau išimties. Jeigu aš būčiau išimtis, tai daug ko nustočiau. Luckies yra mano mylimi cigaretai ir aš jokių kitų nevartoju. Jų Toasted (apkepinimo) kvapas yra stebėtinai ir aš gaunu daugybę smagumo iš šių paikių cigarečių."

Constance Talmadge

Jūs taipgi atrasite, kad LUCKY STRIKES suteikia didžiausio smagumo — Švelnūs ir Malonūs, puikiai cigaretai, kokius tik kada esate rūkę. Padaryti iš parinktinausių rūšių tabako, tinkamai išsistovėjusio ir labai gambiai sumaišyto; o apartyto, yra dar ir specialis procesas—"IT'S TOASTED"—ir nei jokio šiurkštumo, nei mažiausio kirpimo lūpų bei liežuvio.

PADARYTI IŠ TABAKO DERLIAUS SMETONOS

"It's toasted"

Nei Jokio Gerklės Erzinimo — Nei Jokio Kosulio.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Partyviškumas

Nesenai SLA. 21 kp. laikė priešmetinį susirinkimą. Jame, kaip ir kituose susirinkimuose pasireiškė tokis partyviškumas, kad negalima nutylėti apie jį.

Nėra nė vilties, kad kuopos susirinkimuose išnyktų niekintis vienas kito. Pirmą vietą užima pagieža, o jei kada nors pagieža tenka užimti antrą vietą, tai tokiam atsitikime pirmoji vieta lieka partyviškumas. J. SLA. g. reikalus ir tikslus mažai bekreipiama domės ir nededama į juos jokios svarbos, nes pirmuoju reikalu atsisotija savo partijos spēkos išlaikymas, kad su SLA. reikalais netik nieko bendra neturi, bet daigi neša didelės žalos, nes seja nesutikimą ir neapykantą tarp narių, įžeidžia organizaciją ir ypatingai kitaip manančius narius.

Nors esu Amerikoje augęs, bet prie SLA. priklausau jau apie 20 metų, atjaučiu lietuvių ir turiu noro nors kiek būti naudingas lietuviams abelnai, bet ne kokiam nors partijai. Nenoriu duotis kokiam nors partijai įkišti save į mašią, bet vistiek noriu prisidėti prie to, kas yra naudinga visiems lietuviams. Neueini į kuopos susirinkimą, tikėdamasis, kad gal draugiškai pasitarsi bėgančiais reikalais, gal visuomenės gerovei pasidarysi. Tuo pačiu tikslu susirenka ir didžiama narių. Bet kas atsitinka? Nenoris reikia pasakyti, kad visi tie, kurie dalyvauja kuopos susirinkimuose, lieka įtraukti į partyviškumo sukuri, — tapasi priskaitytas prie bolševikų, komunistų, apšvietėčių, tautiečių, fašistų, arba šventakurių. Tik lietuvių, ar SLA. gerovės remėjų visai mažai, ar ir nė vieno nesiras. Ne delto, kad nebūtu noro, bet kad negalima pasirodyti, nes partyviškumas lošia svarbiausią rolę.

Gal reikia faktų įrodymui, kad taip ištikrųjų yra? Pirmas faktas, yra tas, kad nėra narių, kurie turėtų progos išsiskirti iš minėto sukuriu, nes jau vienas dalyvavimas balsavime įtraukia į partyviškumo sukuri ir nurodo balsuotojų partyvišką kryptį. Bet štai ir konkrečių faktų.

Minėtame susirinkime užrašų sekretoriui ir iždininkui išdavus raportą, pirmininkas pirmė įnešimą ir paremimą priimti raportus. Gali būti tik klausimas priimti ar atmeti įnešimą ir tik taip galima balsuoti. Bet nežiurint pirmininkui pastabų del tvarkos, užsiregistruoja visa eilė „kalbėtojų“, gal kokie septyni ir ima vartoti „diskusijas“. Šioj kuopoj užsiregistruojamas „diskusijoms“ yra švenčiausia užduotis, — nė karščiausia davatka ar žemiausias vergas ištikimiau nepildys savo pakutos.

Klausimas, kam reikėjo ir delko buvo leidžiamos tos nereikalingos „diskusijos“? Gi reikėjo kaip nors atsikratyti to jau daug metų besidarbuojančio del SLA., bet svetimos partijos J. Overaitis, ant kurio yra įdėję niekurie partiniai asmenys. Ar jis nebuvo kompetentiskas, ar jis savo darbo neatliko ir ar negerai jį atliko? Visai ne. Atpenč, jis dirbo net perdaug, kad netik savo darbą atlikdavo, bet ir iždininkui nebeliko kas veikti. Iždininkas gi, vieton nueiti pas savo draugą ir jam pasakyti: „na, brolau, duok ir man biskį darbo, aš noriu savo čekį pasiųsti“, šoka ant Overaitio ir mėgina įrodyti savo „atsakomybę“. Nesiklausia jis nė savęs, nė pirmininkas neklausia, ar jie ką nors gali sakyti apie Overaitio čekį, jeigu jie nėra po juo

pasirašę. Raportas svarstomas ne Overaitio, bet „diskusiniai“ vienas po kito kad kala tai kala prieš Overaitį. Delto tas buvo daroma? Delto, kad galima būtų užmesti jam neva prasižengimą, „apgavystę“ ir „nesiskaitimą su didžiama“. Ir tai delto, kad Overaitis atliko daugiau darbų, negu reikėjo ir dar pinigai pribuvo greičiau į Centrą. Bet mat šandie reikama nauja valdyba ir reikia Overaitį pašalinti, nes jis SLA. kuopos susirinkimuose nepaliko bendro fronto su jū partija. Ot tai ir padėka už pasidarbavimą SLA. reikalams. Niekas nė nemėgino rasti kitą, kuris už jį būtų daugiau pasidarbavęs, ar būtų buvęs sugabesnis. Čia to visko nereikalinga. Čia reikalinga palaikyti savo partiją, kuri remiama keilij laikraščiu, nori permainos centro valdyboje. Jei tai būtų reikalaujama del SLA. gerovės, tai nebūtu nė reikalo priešintis. Bet dabar viskas taikoma tik sustiprinimui partijos, kuri nė kiek neprisiėjo prie SLA. išugdimo, ir nel nesuorganizavo panašios organizacijos tarp savo „vienminčių“. Tai yra tikrai darbas partizanų ir fanatikų. Diskusioninkai nurodinėjo, kad Overaitis „neteisingais“ įrodymais „paklupė lauke ant sniego“ buvusi pirmininką (čia eina kalba apie SLA. Pild. Tarybos suspendavimą 21 kp. pirmininko). — Tai gi dabar reikia išlieti savo partijos pagiežą. Tų fanatiškų partizanų patys darbai parodo, kad jie yra demoralizatoriai ir neapykantos skleidėjai. Pasakykit, ką tokis apsiėjimas turi bendro su draugiškumu, brolyste ir gelbėjimu našlių ir našlėlių, kuriam tikslui SLA. ir yra suorganizuotas?

Manydamas, kad būtų kenksminga mano profesijai lošti žymią rolę kuopos reikaluose, vpač norint veikti bepartyviai, iki šiol nesikišau į kuopos reikalus ir neleidau prisikalbinti eiti į kuopos valdybą, bet pamatęs kaip dalykai vedami, netekęs kantrybės, ir aš palankiu nominaciją į pirmininkus. Laimė mano, kad neišrinko, nes per visus metus būtų tekę tasytis ir visus partyviškumus, kaip kokius šikšnosparnius per langus varyti. Gaj būčiau netekęs draugų ir gerai velinančių žmonių iš visų sričių. Bet paklauskime, kodėl neišrinko. Ar delto, kad tinkamesnį kandidatą turėjo? Mano nuomone, kad delto neišrinko, jog nesu vergas tos partijos, kuri visų įsisiubavimu gali susirinkimuose savo pagiežą lieti.

Senujų SLA. veikėjų darbų pasekmės matom. Kad tos pasekmės yra geros, rodo ir naujų „veikėjų“ energija kaip nors įsibriauti vidun. Aš savęs neskaityau veikėju, bet gaila, kad mes, čia užaugę lietuviai, turime beveik sarmatytis niekuo.

Senujų SLA. veikėjų darbų pasekmės matom. Kad tos pasekmės yra geros, rodo ir naujų „veikėjų“ energija kaip nors įsibriauti vidun. Aš savęs neskaityau veikėju, bet gaila, kad mes, čia užaugę lietuviai, turime beveik sarmatytis niekuo.

ŠALČIAI

4 darbai sykiu Sustabdo šaltį į vieną dieną

HILL'S atlieka keturias reikalingas daktos sykiu — greitai, galdinai. Saugumas reikalauja nieko kito tik HILL'S Raudona dėžė, 30c. Visose aptiekose.

HILL'S
Cascara - Quinine - Tablets

rių savo brolių lietuvių. Ne delto, kad jie neteisingi, ar nedarbštūs, bet jie pasiduoda ultra fanatizmui, jam vergauja ir kiša į draugijų reikalus politikos ir ekonomijos klausimus, kur jie visai nepriklausomi.

Gal ateitis ir pagerins padėtį, bet ištikrųjų tik optimistas gali to tikėtis.

— Adv. J. P. Uvick.

(Apie adv. J. P. Uvicko pažindintą, bet neuztektinai apibudintą p. Overaitio reikalą, kitas korespondentas rašo sekama: Lapkr. 6 d. buvo SLA. 21 kp. susirinkimas, į kurį del nežinomos priežasties neatšiekė iždininkas. Pinigus paėmė finansų raštininkas J. Overaitis ir juos deponavo savo čekių sąskaiton. Kadangi kuopai turi apie 500 narių, tai ilgai trunka iki tinkamai su tvarkoma mokesčių blankas. Sutvarkęs blankas, lapkr. 18 d., J. Overaitis išrašė vieną čekį SLA. vardu tokioj sumoj, kiek reikėjo siųsti centrui, o kitą čekį išrašė iždininkui už kuopai priklausančius pinigus ir abu čekius pasiuntė iždininkui, kad centrui priklausantį čekį pasiųstų centrui. Lapkr. 23 d. kp. iždininkas P. Smaltis sugražino centrui priklausantį čekį, nes buk esą priešlauga SLA. konstitucijai siųsti Centrui privatinį čekį. Tada Overaitis skubiai pasiuntė savo čekį centrui, kad centras laiku aplaiktų narių mokesnius ir delei suvilkinimo pasiuntimo mokesnių nereikėtų kp. nariams nukentėti. Čekį centras priėmė. Bet gruodžio 4 d. susirinkime vistiek iždininkas raportuoja, kad fin. sekr. sulaužęs SLA. konstituciją. Na tada ir stvėrėsi bolševikai šmeižti Overaitį. — Red.).

Art. Pilka Pilvosopijos daktaras

Padaužas rengdami spausd savo filosofiją ką tik gavo iš Brooklyno nuo art. Pilkos karštą depešą.

Artistas St. Pilka sveikina Padaužas su Jaunais Metais, o po Jaunų Metų patys pamatysime jį ant steičiaus. Jisai stasys ant steičiaus „Tusčias Pastangas.“ Patys pamatysite, kad pastangos nebus tuščios. „Tusčios Pastangos“ art. Pilka vaidins Pilvosopijos daktaro rolę, tai išgydys pilvus kam tik reikės.

Well, tai sveikinam ir jį su Jaunais Metais. Jisai sako, kad Brooklyne lietus smarkiai bijes kai jis siuntęs šią depešą. — Pad. Sekretorius.

Ten ir iš LIETUVOS

per Bremeną Didžiulius ir greičiausiu Vokietijos laivu

COLUMBUS

Arba kitais šios linijos laivais Tikslai 3 Dienos Ant Jurių Pulkų trečios klasės kambariu, tikslai staterooms

NORTH GERMAN LLOYD

130 La Salle St., Chicago, Ill. arba prie vietinių agentų

GYVENIMAS

Mėnesinis žurnalas

900 W. 52nd Street Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 3669

Patogiausias Laikas Užsisakyti GYVENIMĄ Gale ir pradžioj Metų—Dabar

Prenumerata metams \$2
Pusė metų \$1
Kopija 20c

Tarp Chicagos Lietuvių Oak Forest, Ill.

Gruodžio 20 dieną Oak Forest įstaigą atlanke Chicagos Lietuvių Moterų Klubo Komitetas. Parengė vargdieniams iškilmingus pietus. Stalai buvo papuošti Lietuvos ir Amerikos vėliavomis. Pridėta visokių valgių ir net kugelio. Viena komiteto narė, Santa Claus rubais pasirėdžiusi, apdovanojo lietuvius dovanomis. Lietuvos konsulis Chicagai pasakė trumpą kalbą. Išpildyta muzikalis programelis. Paskui šios įstaigos perdėtinis, p. Wenecek, taipgi pasakė kalbą, išreiškė padėką Lietuvių Moterų Klubui.

Drauge su Lietuvių Moterų Klubo komitetu buvo atsilankę burys lietuvių bizniierių ir profesionalų. P-as Stankunas, lietuvis fotografas, nutraukė paveikslus.

Paskui visi sustoję sugiedoj Lietuvos himną.

Chicagos Lietuvių Moterų Klubas paliko gilų ir malonų įspūdį tiek lietuvių tarpe, tiek svetimauciu. Už taip didelį labdarybės darbą mums, varguoliams, tariame širdingą aciu, turėdami vilties, kad ir ateityje nepamiršite mus atlankyti.

Mažų jūsu pravestu kėliu paseks kiti lietuviai, jų klubai ir draugystės bei organizacijos ir išties brolišką mielašir-

Lietuvis Kontraktorius

Suvedam šviesas ir elektros įreng. ir naujus ir senus namus ir mainom naujas langus ir senas; duodam ant lengvo išmokėjimo.

Metropolitan Electric Shop

2215 W. 22nd Street Phone Canal 2591

Sustabdyk Pavojingą Kosulį

Nelak kosuliu išsivystyti į pavojingą ligą. Severa's Cough Balsam greit pagelės. Trachalito, peršalimo, kataralito, kosulio, kurį kenkia nervams ir abejam atsigimul. Pastovios ar židinės per 48 metus. Mažones varloti suaugusiems. Antiseptikas 20c ir 50c buteliu. W. F. SEVERA CO. Cedar Rapids, Iowa. Nuo kosulio ir galvos skausmo Severa's Cold Tablets.

SEVERA'S COUGH BALSAM

TAUPYKIT PINIGUS IR SVEIKATA

Daleidžiant mums išnaikinti jusų žiurkes, peles, tarakonus ir blakes. Turim 67 metų patyrimą. Ofisai svarbesniuose miestuose Kaina nebrangi

ROSE RAT EXTERMINATOR CO.

208 N. Wabash Avenue CENTRAL 2777

NAUDINGAS PATARIMAS PUBLIKAI

Visi sako ir žino, kad su pirkimu, pardavimu, pinigų skolniniu, notariškųjų raštų padarymu, pinigų ir laivakorėjų siuntimu VI-SADOS yra patartina kreiptis pas

CHICAGO REAL ESTATE BOARD
COOK COUNTY REAL ESTATE BOARD
CHICAGO BOARD OF REALTY

S. L. FABIAN & COMPANY

809 W. 35th St. (Halsted & 35 Sts.)
Telephones: Blvd. 0611 arba 0774

Cia gausit gerą patarimą atsakančių žmonių ir žinovų savo srityje. Jums būtų labai naudinga pradėti vesti savo reikalus su šia istaiga.

Ju kainos yra žemes delto, kad ju biznis yra didelis. TIK TUREK LOTA, O JIE PABUDAVOS JUMS NAMA BE JOKIO DAMOKĖJIMO. NAUDOKITES PROGA!

dystės ranką.

Juozas Lapinskas. Teikimo pašalpos ar sužinėjimo lietuvių, esančių šioje įstaigoje, ypatingai ar laisvais, kreipkitės sekančiu adresu: Joseph Lapinski, Institution, Ward 39, Oak Forest, Ill.

Kalėdų eglaitė—gaisro priežastis.

Pas p-nią Irene Jorgen, 1325 Addison ve., buvo Kalėdų eglaitė uždegta. Elektros vielos susikryžyavo. Iš to kilo gaisras. Pasekmėje vienas svečias užtroško dmuose, pati šeimininkė apdegė taip skaudžiai, kad mirė, o viena viešnia randasi ligoninėje.

Dar vienas parkas Chicagai Rogers Parko apielinkei priedėta istaisyti 10 akrų parkas, prieinas prie ežero.

SKOLINAM PINIGUS ANT NAMU PEOPLES BANK

47 St. & Ashland Ave.

Vyrai! Jus Galit But Išgydyti

Jei jus turit kraujo sutrimus, sutinusias giles, odą, inkstus, pusle arba šlapinomos ligą, pasitarkite su Dr. Ross. Reumatizmas, chroniškos ir užkrečiamos ligos yra išgydomos geriausiai Amerikos ir Europos budais.

Dr. B. M. Ross
Specialistas

914 Pegerintos 606 ir Dr. Ross specialis Lu-escide gydymas.

Yra vienatinis gydymas kuris išgydo sifilį. Vyrai atvažiuoja iš visų dalių šalies del išgydymo. Tie kurie yra silpni, nervuoti, turi prastą skilvį, širdies plakimą, svaigulį, galvos skaudėjimą, nugaros skaudėjimą, prastą atmintį, prastą kraują, jaučiasi nusiminimą del tu ligų ir nusilpimo, turėtų tuojau gydytis. Laikę paskutinių trisdesimties metų, Dr. Ross yra išgydęs tukstančius kurie turėjo chroniškas, kraujo, nervų ir privates ligas. Jo ofisas kasdie yra pilnas pacientų. Atsiskaiti tiek dykai patarimo. Paspatys niekam neišduodamos. Kad pasveiktum, pastartik su patyrimu, atsakančių ir seniausiu specialistu.

DR. B. M. ROSS

35 S. Dearborn St. Kampas Monroe Street, Chicago, Crilly Building

Imkite elevatorių iki penkto aukšto. Vyrų priėmimo kambarys 506. Moterų 508. Ofiso valandos kasdien nuo 10 ryto iki 5 vakaro. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet. Pamedžių, Sevedoj ir Subatoj nuo 10 ryto iki 3 valandai vakare.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET. Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd. arti St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

NAMO LIETUVONI KALĖDOMS

Prisidėkite prie tukstančių kurie važiuoja namo atlankyti savo namus per Kalėdas. Pasimatykite su senais draugais ir pažystamais reginiais.

SPECIALĖS EKSKURSijos ANT SIU LAIVU:

Fennland Gruodžio 3 Olympic Gruodžio 9

Patogus persėdimas iš Cherbourg arba Antwerp į visas Europos dalis
Geras maistas Geras patarnavimas Mandagumas Klausite musų atstovo arba

White Star Line Red Star Line

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO. 127 So. State St., Chicago, Ill.

Pinigai Išmoketi Lietuvoje KOPERACIJOS BANKO

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Koperacijos Banko, kad siustieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su pamėjo parašais. Čia įeina telegrafines pralaidos ir pašto siuntiniai. Tėmykit numerį savc kvito ir gavėjo vardą.

- Pinigus gavo:**
- 9845—Jonui Rutkauskui
 - 23102—Agotai Zidonienei
 - 9895—Marijonai Buividienei
 - 9930—Juzefai Babravičiutei
 - 23105—Onai Metrikaitei
 - 9918—Alenai Navickaitei
 - 9919—Augustai Kriščiunienei
 - 56265—Juozui Rumbinui
 - 95971—Onai Grigalienei
 - 23771—Bronislavai Staškunaitėi
 - 23775—Rozalijai Kvedrienei
 - 23782—Julijonai Petrilienei
 - 56275—Viktorijai Vazienei
 - 27893—Rozalijai Marmienei
 - 23795—Magdalenei Gurskienei
 - 23796—Jonui Mikulskui
 - 23782—Aleksandrai Jurgio Ivinskaitėi
 - 56277—Elzbietai Jankauskienei
 - 56281—Onai Vitkienei
 - 23722—Marijonai Gedvilaitėi
 - 23737—Barborai Povilaitėi
 - 9891—Antoninai Sacikauskienėi
 - 13133—Juozui, Jono, Ambrazui
 - 9900—Skeberdžiui Jonui
 - 13134—Adomui Repečkai
 - 22665—Kazimierui Šimkui
 - 23099—Malvinai Golubovai
 - 13136—Pranciškai Nakrošienei
 - 9907—Juozapui Balvočiui
 - 9914—Jonui Vaitkui
 - 13141—Anelei Stasiulitei
 - 56264—Jonui Vaičekauskui
 - 23775—Grasildai Lukpetrienei
 - 23779—Grasildai Karbauskienėi
 - 23784—Antanui Grigaliui
 - 56273—Pranciškai Krišauskienei
 - 13651—Stanislouvi Jakui
 - 23788—Marijonai Jokubaitienei
 - 9869—Antanui Lipščiui
 - 9897—Juozapui Babičai
 - 9885—Onai Gričienėi
 - 9893—Marijonai Drezienei
 - 13138—Uršulei, Antanienei, Minderienei
 - 56267—Pranui Juozaičiui
 - 23774—Onai Jotaikienėi
 - 23776—Petronelėi Žadeikienei
 - 23780—Baltramiejui Andrijo-nui
 - 56269—Povilui Petraičiui
 - 95976—Antanui Gadlauskui
 - 9765—Teklei Glebauckienei
 - 9774—Kazimierui Venskui
 - 9772—Kazimierai Gosickai
 - 9853—Liudvikui Bartaščiui
 - 9861—Onai Jendriuskienei
 - 9883—Anastazijai Savokaitytei
 - 9886—Stanislouvi Balsevičiui
 - 9887—Juozapui Daugmaudžiui
 - 9896—Leonui Babravičiui
 - 9899—Onai Rudienei
 - 9894—Marijonai Bartkienei
 - 9889—Marijonai Jurenienėi
 - 23100—Jurgijai Norkaičiui
 - 9898—Karoliui Kasparaičiui
 - 23101—Alenai Šidlauskienėi
 - 9902—Vyr. Ltn. Edvardui Kusauskui
 - 9905—Stasiei Sireikaitei
 - 23103—Kazui Bogučenskui
 - 1002—Onai Stancelaitei
 - 23762—Onai Milaitei
 - 23763—Pranciškai Jakui
 - 23765—Juozui Masidlauskui
 - 195—Onai Lekienei
 - 23772—Antoninai Siaulytaitei
 - 23781—Julijonai Paulauskienei
 - 23783—Valerijai Glodonytei
 - 56272—Grasildai Apenučienei
 - 56274—Agotai Vilienei
 - 95977—Benigadai Bartkienei
 - 9821—Teklei Čepienei
 - 9888—Antoninai Čemerienėi
 - 13135—Alduin Brandt
 - 9892—Juozui Grigalevičiui
 - 9901—Stasiei Lizaičiui
 - 13140—Magde Valatkienei
 - 9915—Kazimierai Užandienei
 - 9909—Onai Baltargienei
 - 9916—Onai Tupenienei
 - 13144—Jevai Kraujutienei
 - 9904—Marijonai Lukošūnienei
 - 9912—Stanislouvi Marmakevičiui
 - 9913—Kotrinai Nevulienėi
 - 13139—Rozalijai Vežiutei
 - 9911—Mariutei Marmakytei
 - 9910—Leonorai Naudužienei
 - 56261—Barborai Viršilienei
 - 56270—Jurgijai Vičiui
 - 56271—Kotrynai Mocevičienėi
 - 56276—Marcijonai Grabauskytei
 - 9884—Marijonai Aleksandra-vičiutei
 - 9917—Jonui Palščiui
 - 13147—Alenai Juraitienei
 - 23110—Salomijai Malinauskienėi
 - 9926—Antanui Stalaukui
 - 23111—Liudvikai Valašinienei
 - 23714—Alfonsoi Martinoniui
 - 23777—Barborai Bielskienei
 - 23791—Marijonai Kragyčiai
 - 23793—Marijonai Gaidauskienei
 - 23794—Steponui Šakiui
 - 23798—Antanui Stukui
 - 23780—Mateušui Balčiunui
 - 23783—Jonui Lapacinskui
 - 56280—Antoninai Švobienei
 - 56282—Ambrozui Šimkui
 - 56285—Marijonai Plisienei
 - 56290—Viktorijai Turskienei
 - 56291—Kotrinai Kuncienėi
 - 95978—Vincentai Tautkevičai-tein

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian Daily News Pub. Co. Inc.

Editor F. GRIGAITIS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8588

Subscription Rates
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos siena kasdien, Iškiriant
sekmadienius. Redakcija Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8588.

Wsimokėjimo kainos

Chicagoje — patsiu	\$8.00
Metams	4.00
Pusmeti	2.00
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per neilotesius

Viena kopija	8c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suviarytose Valstijose, ne Chicagoje, patsiu

Metams	\$7.00
Pusmeti	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsienioose (Atpiginta)

Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	3.00

Pilnais valdžia atsiųsti pašto Money orderiu kartu su užsakymu.

ščių suorganizuotas sukilimas nerado pakankamo pritarimo kitose srovėse, todėl nuėjo niekais. Bet kol diktatura gyvuos, tol ramumo Lietuvoje nebus.

Apžvalga

LAUKIANT GENEVOŠ NUOSPRENDZIO.

Gruodžio 10 dieną "Lietuvos žinios" pažymėjo tą liudną faktą, kad belaukiant nuosprendžio Lietuvos - Lenkijos klausimu tautų sąjungos tarybos konferencijoje buvo pastebima visiška žmonių apatiškia Lietuvoje. Pirmiausia, kai tik įvykdavo koks didesnis atsitikimas, paliečias Lietuvos poziciją Vilniaus klausimu, tai visas kraštas smarkiai sukrušdavo: budavo rengiami masiniai mitingai, rašomos rezolucijos, ir kartais net priedavo iki ekscesų. Taip, Galvanauško kabinetui sutikus svarstyti Hymano projektą, j ministerį pirminką buvo net mesta bomba. O dabar?

Dabar, sako liaudininkų dienraštis, visame krašte viešpatauja tyła:

"Ar mūsų tauta pailso, ar nustojo vilties dabartinėmis apstovomis laimėti? Baisu daryti antrąją išvadą, nes toks vilties nustojimas reikštų mūsų politinę mirtį. Greičiausia čia kalta savotiška gyvenimo logika."

Kauno laikraštis, be to, kalba tame pačiame numeryje ir apie numatomą Genevoje budą Lietuvos-Lenkijos ginčui užbaigti. Telegramos jau buvo pranešusios, kad tautų sąjungos paskirtas tuo klausimu referentas rengiasis pasiulyti, kad Lietuva atšauktų karo stovį su Lenkija ir kad abi šios valstybės eitų prie normalių santykių užmezgimo. "L. Žinios" sako, kad jeigu iš lietuvių kas duotų tokį pasiūlymą, tai jįsi būtų apkaltintas tėvynės išdavimu. Kaip tik už tokį lietuvių-lenkų ginčo sprendimą esąs apsauktas "išdaviku" Plečkaitis.

Socialdemokratai Lietuvos Seime irgi stovja už karo stovio su Lenkija panaikinimą, bet, sako liaudininkų laikraštis, —

"Jie siulė atnaujinti su lenkais santykius už tam tikrus nusileidimus iš Lenkijos pusės..."

"Tuo tarpu, žiniomis iš Ženevos, Tautų Sąjunga rengiasi primesti mums santykių atnaujinimą be jokio mums atlyginimo iš Lenkijos pusės. Toks santykių atnaujinimas, reikšdamas faktišką ir juridišką Vilniaus klausimo likvidavimą, yra kur kas blogesnis už visokius Lugano, lenkų konkordatus ir Hymano projektus."

Bet p. Voldemaras kaip tik ir priėmė Genevoje tą blogiausią iš visų iki šiol duotų Lietuvių pasiūlymų

APSIMETA NIEKO NEISMANANČIAIS.

Brooklyno kvašistai pagiria "Naujienas", už išreiktą jose nuomonę, kad Voldemaras neturėjęs kitokios išeities, kaip tik nusilenkti didžioms valstybėms, kurios rėmė lenkų reikalavimą, kad būtų panaikintas karo stovis su Lenkija. Bet kvasištai nebutų smurto ir apgaulės garbintojai, jeigu jie padoriai elgtųsi su savo oponentų mintimis.

Padavęs Voldemaro "pateisinimą", kvašistų organas užtyli, kad "Naujienose" buvo ten pat pasakyta, jog Voldemaras, kaip ir visi Lietuvos smurtininkai, yra kalti tuo, kad jie atvedė kraštą į tokia padėtį, kurioje lenkai ir didžiosios valstybės galėjo pastatyti Lietuvai reikalavimą apie karo stovio atšaukimą.

Šešis metus Lietuva laikė karo stovį prieš Lenkiją, nežiurint lenkų protestų ir grasinimų, bet niekas neverte Lietuvos to stovio iššizadėti. Tik atėjus "tautiškai" Smetonos-Voldemaro valdžiai, Lietuva staigiu pasidarė visu "trobelių" kaltininkė pasaulio akyse ir tapo pastatyta prieš pasirinkimą: nusileist lenkams arba pasiduoti "Dievo valiai" ir — Pilsudskio malonei

Šitą dalyką Brooklyno atžargavių organas visai užtyli, o kita "Naujienų" argumentą jį bando paversti juokais. Nes, butent, pastebėjome, kad demokartinė valdžia Lietuvoje būtų staciūs Lenkijai sąlygas už karo stovio likvidavimą. Pasak "Vienybės" tai esanti "pasaka", kuriai nė "Naujienų" redaktorius netikis, nes

"Juk Lituva valdė 112 galvų seimas 1920 metais ir ar galėjo Galvanauškas kokias nors sąlygas pastatyti Lenkijai?"

Tai yra pasiskolintas iš Kauno "Lietuvio" triupas. Bet jeigu Brooklyno kvašistai remiasi smetonininkų žodžiais, kaip kokių šventraščių, tai kodėl jie neatkreipia dėmesio į tai, ką pasakė tuo klausimu jų didvyris Voldemaras? Tam pačiam "V-ės" numeryje 3 pus. įdėta šitoks jo pareiškimas apie naujo lenkų puolimo pavojų:

"Buvo Želigovskis. Antro jau nebus. Kas buvo galima 1920 m. — negalima 1927 m. Tada Vokietija buvo parblokšta. Jos did. valstybių sąrašė net nebuvo. Rusija tada taip pat negalavo. Kiti taip yra dabar su Vokietija ir su Rusija. Ir, jei tada kamuflažas pasisekė Želigovskui, tai dabar jam nė svajoti netenka."

Tikriausia tiesa. Tarp kita, šie Voldemaro žodžiai visiškai niekais paverčia tą Lietuvos fasistų ir jų pakalikų pučiamą blofą, kad Pilsudskis organizuojąs "plečkaitininkų" armiją įsiveržimui Lietuvon.

Fasistų premjeras, vadinasi, pats turėjo viešai pripažinti, prieš važiuosiant Genevon, kad dabar nėra jokios progos naujoms želigovskijadoms, ir kad tai pareina ne tiek nuo pačios Lietuvos, kiek nuo pasikeitusių santykių tarptautinėje politikoje. Rusija ir Vokietija yra suinteresuotos nepriklausomoms Lietuvos gyvenimui, ir šitos dvi didelės valstybės šiandie gali daug sekinčiau priešintis lenkų ir jų užtarėjų užmačioms, negu 1920 m.

Aišku todėl, kad yra visai kvaila kišti j Želigovskijados klausimą Steigiamajį Seimą su jo "112 galvų".

Tarptautinė padėtis Europoje šiandie yra daug patogesnė Lietuvai, negu Vilniaus užgrobinimo metu. Kodėl gi tad Lietuva kaip tik dabar turėjo pralaimėti? Aišku, kodėl: jos fašistinė valdžia nesugebėjo pasinaudoti patogia tarptautine padėtimi. Ji suerzino ir supykino visus savo kaimynus, taip kad ant galo kitose valstybėse pasiliko tik tiek pritarimo Lietuvai, kiek reikėjo kad jos pakęstų jos egzistenciją.

M o k y k l o j.

M o k y t o j a s (aiškina vaikams). Žiūrėkit vaikai, paukščėlius pati gamta maitina. Jie nesuripi nei darbas, nei partijos... M a ž a s J o n u k a s (pertraukdamas). Aš žinau tokius paukščėlius, kur prie partijų prieguli. M o k y t o j a s (nustebęs). Kokius paukščėlius? M. J o n u k a s. O gi žvirbliai, jie — tautininkai.

Apie Įvairius Dalykus

Vilniaus krašto tautinė sudėtis

Lenkų statistika. —Kiek lietuvių buvo prieš 60 metų? — 1897 m. statistika. —Ištautėjimo procesas. —Ištautėjimo priežastys. —Lenkų pretenzijos. —Ar tos pretenzijos yra teisėtos? — Lenkų sąrašai. —Kam turi Vilnius priklausyti?

Šiuo momentu, kuomet spaudoj tiek daug kalbama apie Vilnius, bus ne pro šalį susipažinti su Vilniaus krašto gyventojų tautine sudėtimi, ypač Trakų, švenčionių, Lydos, Vilniaus ir Ašmenos apskrityse.

Dabartinė lenkų statistika, rašo M. B.—ius "Vilniaus Aidas", rodo, kad Vilniaus krašte daugiausia kalbančių gudaiškai ir lenkiškai; lietuviškai kalbančių palyginus su šiais pirmaisiais yra mažesnis nuosimtis. Bet ne taip buvo dar netolimoje praityje. Prieš kelias dešimtis metų Vilniaus krašte lietuvių buvo daug daugiau, negu dabar kad yra. Tai gali paliudyti ir šis faktas. Daugumoje parapijų ir sodžių jaunoji lenkų kalba vien gudaiškai, ar lenkiškai, tuo tarpu, kai iš senesnios kartos daugelis net nemoka gudaiškai ar lenkiškai. Iš senųjų sužinom, jog dabar daug lenkiškų, ar gudų skų sodžių ir parapijų pirma buvo grynai lietuviškos. Taip pasakoja senukai, o pažiūrėkime, ką rodo apie šiu gyventojų sąstatą statistika.

1857 m., skaitant nuosimčius, buvusioj Vilniaus gubernijos statistika rodo šį gyventojų sąstatą tautybės atžvilgiu:

lietuvių	46%
gudų	29.4%
lenkų	12.3%
žydų ir kitų tautybių	10%

R. D'Erkertui apskaitliavus buv. Vilniaus gub. 1855 m. iš viso gyventojų skaičiaus—857,000, lietuvių buvo 386,000, arba 45%.

Jeigu dabar iš buv. Vilniaus gub. atmesime Dysnos ir Vileikos apskritis, tai lietuvių pradžioj minėtuose apskrityse 1857-1858 m. buvo 60%.

Padarytas sąrašas 40-čia metų vėliau, butent: 1897 m. rodo šį Vilniaus krašto gyventojų sąstatą:

Apskritys	lietuvių	gudų	lenkų	žydų	rusų
Trakų	58.09	15.73	11.20	0.54	6.43
Svenčionių	33.75	47.51	5.98	1.14	5.92
Vilniaus	30.00	54.84	20.12	21.32	12.93
Lydos	3.69	73.13	4.07	12.05	1.49
Ašmenos	3.75	79.97	1.75	12.07	2.46
Iš viso nuos.	25.04	48.23	8.75	12.61	5.33

Iš šių davinių matom, kad per 40 metų lietuvių gyventojų skaičius Vilniaus krašte sumažėjo 35%; lenkų gyventojų per tuos 40 met. irgi ne padidėjo, bet dar 3,55% sumažėjo, tuo laiku, kai gudų padaugėjo net 19,19%. Matom, jog daugiausia lenkų buvo Vilniaus apskrityje, bet nedaugiau už lietuvius.

Kaip matom jau nuo 1857 m. ištautėjimo procesas ėjo mūsų nenaudai. Nieko nustoabaus, nes po 1863 m. atsimainiusių sąlygų sunku buvo lietuviams savo tautybę ir kalbą išlaikyti. 1864 m. rusų valdžiai uždraudus lietuviams spausdinti lietuviškas knygas lotynų raidėmis, daug lietuvių, nenorėdami priimti rusų primesto raidyno, o neturėdami pakankamai ir patogiosis sąlygomis lotyniškomis raidėmis spausdinti lietuviškų maldaknygių, ėmė vartoti lenkiškas. Tuo būdu mokinosi ir pratinosi prie lenkų kalbos. Po nelaimingo 1863-64 m. sukilimo lenkų inteligentija nukreipia savo veikimą į liaudį, stengdamasi kelti joje kultūrą ir tautinį susipratimą. Savo tamsiųjų pradėjo ir pas mus ramiam Lietuvoje krašte, tik čia

je dirbo kitokį tautinį darbą butent, lenkinimo darbą, kuris sodžiu ėjo dviem švarbiais keliais: per bažnyčią ir per dvarus. Į lietuviškų parapijų bažnyčias imta sprauti lenkų kalbą, kuri juo toliau, juo labiau įsigalėdavo, ilgainiui visai išstumdamą lietuvių kalbą. Gyventojai bažnyčiose girdėdami vien tik lenkų kalbą ir potėriū mokinami lenkiškai, paskui su tuo apsipranta ir lenkų kalbą ima vartoti net ir privačiame gyvenime. Pagreitindavo pasisavinimą lenkų kalbos ir tai, kad lenkų kalba skaitėsi šlektų kalba, o kiekvienas, kas tik ku nors išsiskirdavo iš kitų tarpo, nerėdavo pamėgdžioti šlektas, pirmiausia pradėdamos lenkiškai kalbėti. Be to dar ir patys lenkų kunigai atvirai ir įvairiais būdais varė per bažnyčias lenkinimo politiką, tuo būdu suklaidindami žmones ir atitraukdami juos nuo savo tikros motinos Lietuvos. Antras lenkinimo kelias, kaip sakiau, ėjo per dvarą. Musų dvasininkai pamiršo, kad jie yra garsij Lietuvos kunigaikščių ir bajorų ainiai, paniekino tą tautą, už kurią jų bočiai tiek kraujo pralėjo; ėmė vartoti lenkų kalbą ir kvėpuoti pavilsiū oru. Negana, kad jie patys nuėjo išlamų keliais, bet dar vertė tokiais pačiais keliais eiti savo tarnus ir baudžiauninkus.

Šios yra svarbiausios sodžiaūs sulenkėjimo priežastys. Dabar lenkai, matydami tiek daug Vilniaus krašto lenkų, sako, jog Vilniaus kraštas turi priklausyti Lenkijai; gudai, manydami, jog jų čia yra didžiausias nuosimtis, nori Vilniaus kraštą matyti gudų valstybės dalimi. Nors dabar lietuvių yra daug mažiau, negu gudų, ar lenkų, bet vis tik mes prie šio krašto turime daugiausia teisių. Pažiūrėkime, kas čia turi daugiausia tiesos.

Lenkai, išrodinėdami, kad Vilniaus kraštas turi priklausyti Lenkijai, vaduojasi šiais svarbiausiais argumentais: dauguma šio krašto gyventojų kalba lenkiškai, lenkai davė jiems savo kultūrą ir jie visą laiką pasiliko jų kultūros įtakoje, patys gyventojai nori priklausyti Lenkijai. Menkiausias iš šių trijų argumentų yra pirmutinis. Jei tik del to, kad dauguma Vilniaus kr. gyventojų kalba lenkiškai turėtų priklausyti Lenkijai, tai taip pat galvojanč, ir šveicarija turėtų būti padalyta į tris dalis: viena turėtų priklausyti Vokietijai, kita Prancuzijai, trečia Italijai, nes vienioje šveicarijos dalyje vartojama vokiečių, kitajoj francuzų, trečioj italų kalba. Nežiurint to, taip padaryti būtų negalima, nes šveicarija turi visai atskirą kultūrą, tradicijas, politinis ir tautinis šveicarių susipratimas tam būtų priešingas. Be to dar reikia atminti, jog dauguma lietuvių sodiečių priėmė lenkų kalbą ne laisvų noru, o aplinkybių verčiama. Todėl lenkai, vartodami šį pirmą argumentą, neturi pamato.

Pažiūrėkime, ar daug turi lenkai pamato, vartodami antnų argumentą. Ar ištikro gi davė jie savo kultūrą? Tiesa, šiek tiek tos kultūros davė bajorams ir miestelėnams. Tačiau sodžius jų kultūros nė neparagavo. Bet dabar, neturint jokios reikšmės bajorų luomui, neturi reikšmės ir jų tradicijos keliu užsilikusi lenkų kultūra. Bet girtis ir dar reikšti kaž kokių pretenzijų, kad jie davė savo kultūrą negali, nes kiek jie galėjo tos kultūros duoti, patys budami ne augštam kultūros laipsnių? Galų gale, jei jie ir daug būtų davę savo kultūros, tai amžiais nusistačiusia teise negalima nė manyti apie kaž kokių atlyginimų už tai. Juk ir jie ne patys tą kultūrą sukūrė, o irgi gavo ją kitų tautų, o del to už tai iš jų niekas nereikalauja jokio atlyginimo.

Todel lenkų noras, kad delto Vilniaus kraštas atitektų Lenkijai, yra visai bergždžias. Belieka nuspresti trečias, o čia turu ir svarbiausias, jų argumentas.

1922 m. lenkų padaryti sąrašai, kas nori prisidėti prie Lenkijos, neva parodė, jog dauguma Vilniaus krašto gyventojų panorėjo dėtis prie jos. Ar visi gyventojai tikrai norėjo Lenkijos? Toli gražu ne! Galiu duoti faktų, kad daugelyje vietų gyventojai buvo versti priversti rašyti už Lenkiją (Pav. Jockų sod. Varnionių valsč.). Bet ir daug kitų, kurie rašė už Lenkiją, ar ištikro rašė, vaduodamiesi patrijotiniais jausmais? Ne. Daugelis rašė tik del to, kad agitatoriai pažadėjo jiems druskos, naftos, anglių ir kitų gėrybių, kurių jie dabar nė matyti nemato, o kad ir matu, tai nusipirkė už pinigus. Butų davę šių gėrybių žmonėms rusas-bolševikas, ar vokiečiai, be abejo, dauguma rašytų prie Rusijos, ar Vokietijos. Ir koks čia galėjo būti daugelio sodiečių tautinis susipratimas, kad dar negali gerai įsivaizdinti, kas tai yra tauta, o prie keliolika metų daug buvę tokių, kurie neskirdavo tautybės nuo tikybės. Nesakau, kad visai nebutų tokių, kurie dėjosi prie Lenkijos vaduodamiesi patrijotiniais jausmais, bet drąsiai galiu tvirtinti, jog labai didelė dalis dėjosi del materialiu išrokavimu, kurie niekais nuėjo.

Kad galima būtų Vilniaus kraštas teisėtai prijungti prie Lenkijos, reikia, kad gyventojai dėtis sąmoningai, t. y., gerai žinotų, kas jie esą ir ko nori. To daugumai sodiečių truko. Todel Vilniaus kraštas tuo vaduojantis prie Lenkijos jungti negalima.

Kaip matom ir trečias lenkų argumentas yra be pamato. Iš viso to galime padaryti išvadą, jog lenkai, reikšdami prie Vilniaus krašto pretenzijas, visai, arba labai mažai te turi tiesos.

Nedaug tegali reikšti pretenzijų prie šio krašto ir gudai: nes šis kraštas yra etnografinė Lietuvos dalis, kur prieš 50 metų didesnę pusę šio krašto gyventojų sudarė lietuviai; gudų, norinčių būti prie Gudijos, nebus didžiausias nuosimtis. Tai kam turi tekti Vilniaus kraštas? atsakymas aiškus: Lietuvai, nes 1) kaip jau sakiau, šis kraštas yra etnografinė Lietuvos dalis, nuo senų senovės buvo gyvenama lietuvių ir valdoma lietuvių kunigaikščių; 2) šio krašto gyventojai yra visai kitos rasės negu lenkai, ar gudai, o tos pačios rasės su kitais Lietuvos gyventojais; 3) budami su kitais Lietuvos gyventojais vienodos rasės, gyvenimi vienodos klimato, gyvenimo ir politikos sąlygose, sudarome su jais bendrą tipą, visai nepanašų j lenkų, ar gudų tipą; 4) turim atskirą kalbą, nepanašią, nei j lenkų, nei j gudų kalbas. (Tiesa, nors dabar šio krašto gyventojų kalba nė lietuviška, bet juk dar ne tolimoje praityje, kaip rodo aukščiaū paduota 1857 m. statistika, lietuviškai kalbančių šiame krašte buvo daugiausia); 5) turim su kitais Lietuvos gyventojais bendras tradicijas, bendrus papročius; 6) pats Vilnius yra lietuvių kunigaikščių pastatytas. Kiek, jį statant, įdėta lietuvių darbo ir pinigų, o paskui, kiek kraujo pralėta jį beginant nuo kryžiuočių; lenko, maskolio, ar švedo!

ŠEŠI METAI KALEJIMO ŽMOGŽUDŽIUI

Buvęs amerikietis, Jonas Romanas, kuris praeitą vasarą Palangoje nušovė kariuomenės gydytoją Brunzą, tapo nuteistas šešiesiems metams j sunkiųjų darbų kalėjimą. Tai palyginti nedidelė bausmė.

Paprastasis teismas butų paskyręs už tokį sunkų nusidėjimą aštresnę bausmę. Bet p. Romanas buvo atiduotas karo teismui, kuriame viskas priklauso nuo teisėjų nuožiuos. Valdžios spaudoje buvo aiškinama, jogei jo byla buvusi perduota karo teismui delto, kad dabar Lietuvoje esąs karo stovis. Tai, žinoma, yra nesąmonė. Romano nusidėjimas su karo stoviu neturi nieko bendro. Jeigu del karo stovio Lietuvoje negalėjo jį teisti paprastas teismas, tai kodėl kiti kriminaliniai prasakaltėliai — vagys, plėšikai ir t. t. — yra teisiami paprastuose teismuose, o ne karo teisme?

"Tautiška" valdžia perkėlė Romano bylą j specialų teismą tuo tikslu, kad jam butų lengviau išsisukti nuo aštrios bausmės. Jisai, mat, buvo uolus tos valdžios rėmėjas. Smetona, gen. Zukauskas ir kiti fašizmo šūlai per ilgus metus buvo jo partneriai ir direktoriai jo biznyje, kurį jisai įsteigė Lietuvoje iškaulintais iš Amerikos katalikų pinigais.

BUVO SUKILIMAS

Atėjusios iš Lietuvos smulkesnės žinios apie lapkričio pabaigos ir gruodžio pradžios įvykius rodo, kad tenai faktinai buvo įvykę sukilimas. "Keleiviui" korespondentas iš Lietuvos praneša:

"Susirupinęs Lietuvos padėtimi Kauno garnizonas sukilo ir nusiuntė delegaciją pas Smetoną. Šitos delegacijos "prezidentas" nepriėmė. Tik vėliau, pasimatęs su Kauno karo apygardos viršininku, pulkininku Petruičiu, liepė jam "susirgti nervų liga" ir skubiai važiuoti j Daugus "pasigydyti". Delegacijos nariai, pulkininkas Šumskis ir leitenantas Katalis, nubausti disciplinariniu budu. Yra ir daugiau nubaustų karininkų, bet jų pavardės laikomos paslaptys. Nežinia kur dingo ir su Voldemaru važinėjęs po Italiją majoras Slapšys (?)."

Panašių žinių gavo ir "Sandara" nuo savo korespondento. Jai apie tą sukilimą pranešama:

"Kauno garnizono viršininkas pulk. Petruitis, vienas iš 17-tos gruodžio perversmo vadų sausukė 25 d. spalį karo viršininkus ir svarstė susidariusią padėtį. Besitariant iškilo du pasiūlymai: 1. Kad jėga tuoj numesti Smetoną ir Voldemarą; kitas, kad įteikti ultimatumą, kurio nepatenkinus su ginklu nuverti (valdžią). Viršų gavo antroji nuomonė. "Sustatytas ultimatumas, kuris įteiktas Smetonai lapkričio 26 d. ryte, ir pareikalauta, kad Voldemaro kabinetas turi iki 5 val. p. p. pasitraukti. Smetona nepaprastai persigando, kai pamatė, kad kariuomenė jau prieš juos aiškiai nusistačiusi. Delegacijon ėjo kap. Vatukis ir pulk. Šumskis. Smetona nieko neatsakė, bet pasižadėjo pasitarti su Voldemaru.

"Kauno garnizoną parėmė šiaulių ir Panevėžio garnizonai. Gi lapkričio 25 d. įteikė memorandumą grupė katalikų su prof. Salkausku priešakyje, kur taipgi reikalaujama Voldemaro atsistatydinimo."

Toliaus pasakojama, kaip Voldemaras, pasišaukęs Plechavičių, kuris jau buvo rezignavęs iš generalio štabo viršininko vietos, su aviacijos karininkų pagalba suėmė sukilimo vadus ir tuo budu išsigelbėjo.

Idomu, kad kartu su karininkais veikė ir krikščionių demokratų partijos vadai. Tikrasis vadas šitame sukilime, matyt, buvo Dr. Bistras. Sukilimui nepasisekus, Bistras buvo priverstas skubiai išdukti j užsienį, nes jam grasino liaudininko Pajaujo likimas!

Taigi matote, kad Lietuvoje faktinai jau visos partijos mėgino "revoliuciniu" keliu nuverti valdžią. Joms iki šiol nesisekė delto, kad tarp jų nebuvo sutarimo. Kada organizavo sukilimą Pajaujį, tai krikščionys demokratai dar rėmė valdžią. Kada įvyko riaušės Tauragėje, tai klerikalai, nors jau ir budami opozicijoje, sukilėlius ne tik ne rėmė, bet aštriai smerkė. Dabar ir pačių krik-

Plumbing, Heating
Kaipo lietuvių, lietuviams viandos
patarnauju kuogeriausiai
M. YUŠKA & CO.
4604 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Tarp Chicagos Lietuvių

Roseland

Lietuvių Darbininkų Namų Bendrovės direktorių, senų ir naujų išrinktųjų, susirinkimas įvyks gruodžio 29 d 8 val. vakare, Aušros kambariuose, 10900 S. Michigan ave. Bus rinkimas valdybos kontrolės komisijos ir teisių komisijos. Taipgi bus išduoti įvairūs raportai ir svarstoma nauji reikalai. Visi direktoriai būtinai atsilankykite paskirtu laiku.

— J. Tamašauskas, sek.

Town of Lake

Surprazis parė

Surprazis parė rengia p-niai Zubelienci, 4601 So. Marshall avenue. Parė įvyks Naujų Metų vakare p. Ežerskio svetainėje. Rengėja yra p-nia Pilitauskienė. Tai tur but yra kaip ir atsimokėjimo parė, kadangi, sakoma, p-niai Pilitauskienei buvus ne viena parė pirmiau surengta. Pinigų sukolektuota ne mažai. Parė busianti viena šauniasių. Dalyvausianti visa šliachta. — Rep.

Bridgeportas

Kunigo Geniočio su "Draugu" byla.

Circuit teisme gruodžio 23 d. teisėjas Swanson nusprendė, kad kunigas Geniotis parodė rimtų prodygų savo reikalavimui iš "Draugo" leidėjų bendrovės atlyginimo del nuostolių, kurie, kaip kunigas Geniotis aiškina, buvę jam padaryti tilpūsiais "Drauge" žiniomis apie jį, kunigą Geniotį. Teisėjas pareikalavo, kad "Draugo" advokatai parašytų apginimo pareiškimą ir prisirodę teismui taip greitai, kaip greitai ši byla pasieks nagrinėjimą. N.

Nesmagumas teisme

Kalėdų laiką netik laisvam, bet ir žinioms tenka suvėluoti. Štai kodel sekanti žinėle tilpsta dabar, nors turėjo tilpti perėitą savaitę. Bet geriau vėliau, negu niekad.

Gruodžio 19 d. buvo paimta nagrinėti bylas Jono Krumino prieš Vincą Bruknį. Bylos istorija tokia. Jau gerokas laikas atgal Vincas Bruknys susipiko su Jonu Kruminu. Kaip tik tuo laiku Krumin stengėsi gauti pilietines šias šalies popieras. Bet valdžia aplaikė tam tikrus pranešimus, kuriais remdamosi jį nebutų galėjusi duoti Kruminui reikalingų popierų. Pasirodė tečiaus, kad slapti kaltinimai buvo nepamatuoti. Krumin gavo popieras.

Krumin tuomet patraukė Vincą Bruknį teisman kaltindamas jį tuo, kad jis nuplėšęs jo, Krumino, garbę. Krumino prieš Bruknį byla buvo paimta nagrinėjimą gruodžio 19 d. teisėjo Gimmel kambariuose. Krumin reikalavo 10,000 dol. atlyginti skiaudai.

Teisme kaltinamasis Bruknys įsikalbėjo su vienu prisai-kintųjų (jurymen). Teismui prasidėjus tas prisai-kintasis pareiškė teismo klerkui, o pastarasis teisėjui, kad Bruknys mėginęs įgyti prisai-kintojo simpatijos.

Teisėjas tuojau pasikvietė prisai-kintuosius ir advokatus į savo privatį kambarį ir po kiek laiko, sugrįžęs atgal į teismą, paskelbė, jog retai pasitaiko jo teisme įvykių, kad kaltinamasis bandytų papikinti prisai-kintoją. Teisėjas paleido prisai-kintuosius, o Brukninui paskyrė 10 dienų kalėjimą.

Teismas atidėtas iki 9 dienai sausio, 1928. — Reporteris.

P-lės Jozevskaitės koncertas

P-lė Jozevskaitė šiuo laiku gastroliuoja su New York Grand Opera įvairiuose Amerikos miestuose. Kovo mėnesyje šios kompanijos gastroliu sezonas pasibaigs, ir tuomet p-lė Jozevskaitė atvyks Chicagon, kur jau bus surengtas koncertas. — Reporteris.

Town of Lake

Paroda gatvėje.

Listi privatn šeimos gyveniman yra negerai. Jeigu tečiaus šeima parodoja gatvėje, tai reikia šitokią parodą aprašyti, kaip ir bile kurią kitą. Na, tai pamėginasiu.

Taip apie 8 val. vakare einu 16-tą gatvę, netoli So. Paulina street. Pamačiau burį vaikų. Sumaniau pažiūrėti, kas ten darosi. Prisiartinu. Matau mamą besimufinant.

Mama man pasirodė tikrai progresystė: priešakis sejon trumpas, aukščiau kelių, o užpakalis — žemiau pakinkių. Plaukai taip pat pusėtinai pakirpti.

Išsyk nieko negalėjau, su-prasti. Tik matytis didelis skubėjimas. Mama klykia saukia: vaikinai, neškit, skubėkit, kad tas žaltis neparaitų! Ir vis kartoja "tas žaltis". Tas, girdi, žaltis daugiau pas mane neateis.

Zonotumėt, nieko nesupran-tu. Klausiu arti stovinčio žmogaus, kame dalykas. Jis aiškina: žaltis, esą, tai mamos vyras. Matai, vyrą paleido iš darbo kokiam mėnesiui. Kolei vyras dirbtuvėje dirbo, tai mama šiaip taip raminosi, o kai vyrą paleido mėnesiui iš dar-bo, tai mama išbombardavo jį puodais ir baldais ir pati su-mažė išsimufinti. Tat skubina-ai išsimufinti, pirm negu vyras pareis.

Roseland

21 d. gruodžio Aušros kambariuose įvyko A. L. D. L. D. rengta paskaita. Prelegentas buvo Andriulis. Išdestinėjo prof. Ward'o mintis sociologi-jos klausimais. Kadangi jis aiškino ne savo mintis, tai jo paskaitos turinio aš čia neat-pasakosiu.

Paskaitai pasibaigus Jukelis pakviečia klausytojus duoti Andriuliui klausimus. Vienas klausytojų prašo Andriulį pa-aiškinti, kodel dabartinė drau-gijinė tvarka yra negera. An-driulis aiškina apie blogumus dabartinių valdžių. Po to vėl tas pats klausimo davėjas klaus-tas ar žodžiai "valdžia" ir "tvarka" turi tą pačią reikš-mę. Andriulis paaiškina, kad skirtinga. Tada klausimo da-vėjas vėl prašo Andriulį paaiš-kinti tik apie netikumą dabar-tinės tvarkos. Bet ir vėl An-driulis aiškina apie kapitalisti-nių valdžių netikumą.

Klausimo davėjas veikiausia suprato, kad Andriulis tur but nežino, kodel dabartinė valdžia yra negera, ir todėl daugiau jau nebekalbė.

Bet iš to Andriulio vis tik yra prastas aiškintojas. Jis, aiškindamas blogumus dabarti-nių kapitalistinių valdžių, sa-ko, kad jos esančios todėl blo-gos, jogei mažuma valdanti di-džiūmą, lyg visai užmiršdamas, kad jokia valdžia negali suda-ryti didžiūmos žmonių.

Toliau kitas dalykas: juk Rusijoje bolševikų valdžia yra taipgi mažuma šalies gyventojų, tai, norėdamas būti nuosai-kus, Andriulis turėtų sakyti, kad ir ten valdžia yra bloga.

Patartina naujieniečiams rengti prelekcijas ir budinti žmonių veikumui, padėti jiems suprasti, kokia gi tvarka būtų naudinga darbo žmonėms ir kodel dabartinė kapitalistinė tvarka yra pragaistinga darbi-ninkams. Ten buvęs.

Brighton Park

Smarki moteriškė

P-nia Bartkus turi grocerinę adresu 4406 So. Talman ave. Praeitą šeštadienį ji virė vakarienę virtuvėje, kuri buvo už grosernės. Krautuvėn įbėgo Chalis Vertelka, 4558 So. Washenaw ave., saukdamas, kad banditai jį apiplėšę. P-nia Bartkienė pagavo revolverį, ir gatvėn. Ji paleido šuvį į du vyru, kurie automobiliu pradėjo važiuoti tolyn. Manoma, kad vienas banditų tapęs sužeistas. Iš Vertelkos atimta 11 dolerių, kai jis nešė į storą Kalėdų saldainius.

Cicero

Pereitos savaitės pradžioje garsioje Ciceroje eksplodavo fabrikutis, kuris gamino mulo gėrimą. Vieta to fabrikėlio buvo prie 14-tos gatvės ir 50 ave. Sakoma, buk fabrikėlio savininkė buvus lietuvė našlė, kuri atjaūčia gyvulius.

Ugnagesiai užgesino gaisrą ir pašaukė policiją. Policistai iškraustė visus įrengimus į sa-vo citadelę.

Daug susirinkusių vyrų lai-žėsi žiūrėdami, kaip policistai tempė besispardantį mulą į skvairo sandėlį.

Ekspliozija įvyko naktį apie 2 val. Sakoma, fabrikėlis, nors nedidelis, buvęs gerai įrengtas: paipos buvusios išvažiotos aplink visą kambarį.

Report.

Northsidečiai šiaušiai

Su northsidečiais nelengva susikalbėti, nes jie pilni išdidu-mo. Kolonija čia nedidelė, bet jie turi skaitlingiausią, turtingiausią ir tvarkiausią Chicagoje draugiją — Chicagos Liet. Dr-ją Sav. Paš. Prie 226 kp. SLA. jie turi jaunuolių skyrių — Bijunėlį iš apie 50 narių, kurie lavinami lietuvių kalbos ir dainų. Sausio mėnesio vidury Savitarpinės balius ir koncer-tas sutrauks porą tūkstančių lietuvių ir bus šaunus parengi-mas. Birutės dainininkai turės smagintį northsidečius. Vėliau turime vilčių, ir Naujienos su savo milžinišku koncertus irgi kelsis, kaip ir pernai, į North Sidę. Socialistų ir sandariečių kuopos čia stipresnės, negu ki-tose Chicagos apieilinkėse. Lietu-vių veikimas čia sutartinėnis ir našesnis, negu kitur. Vadinasi, yra ko šiaušti.

Aha!

Aha, tai skaisčiojį mėlynakė Onytė buvo priežastim kodel Dr. Montvidas neskubinasis žen-tytis! Dabar jis rašo poeziją, kalba filosofiją ir ketina dai-nuoti operą. Onytė irgi akių nuo jo nenuleidžia. Prisibijoma elopmento.

Kam tyliėti?

Kodel tai tyliama apie advo-kato Vičo (kuris turi ofisą tame pačiame buildinge su Dr. Montvidu) vestuves. Jos įvyko jau senokai, vienok niekas ne-žino ir musų jaunųjų advokata vis da skaito jaunikaūčiū.

Kazys Navickas pasveiko.

Nenuošalus darbuotojas Kazys Navickas, 3327 De Moy-ne st., jau pasveiko. Jis buvo pusėtinai sužeistas važiuojant automobiliu su M. Čepulevi-čium, nes pasitaikė sudurti su kitu automobiliu. Buvo nu-vežtas net į apskrities ligoninę.

Nė vieno bolševiko neišrinko

Jau užsibaigė viršininkų rin-kimai rubsiuvių unijos lokale, Savitarpinėje Draugijoj, SLA. 226 kp. ir kitose North Sidės lietuvių organizacijose. Pasiro-dė, kad bolševikams nepavyko pravesti į jokios organizacijos valdybą nė vieno savo partijos žmogaus. Vadinasi, northside-čiai pilnai apsisvalė nuo jų.

— Prosytojas.

Bezdžionių dele-gacija

Kaip žinote, visokie profeso-riai ir daktarai važiuoja Afri-kon tyrinėti bezdžionių papro-čių ir gyvenimo. Tai jau pa-sidarė paprastas dalykas. Bet pastaraisiais laikais pasireiškė kai ko naujo: bezdžionės pradėjo važinėti Rusijon tyrinėti, kaip ten balti žmonės gyvena. Aš čia trumpai papasakosiu, kaip šiaurės Amerikos bezdžio-nės tyrinėja Rusiją ir kaip jas priima komisarai.

Visupirma bezdžionės prane-ša Rusijos komisarams, kad jos ketina atvažiuoti, paski-ria laiką ir vietą. Taipgi bezdžionės pasiima perkalbėtoją, kuris moko "govorty", na, ir važiuoja. O komisaras jam pirm kelto dienų ateina jurių pakraštini, atsiņeša maišą pi-nacų ir laukia svečių, ir kai tie svečiai iš laivo išlipa, komisa-ras visupirma pavaišina juos pinacais, paskui pasiriša visus ant šniurelio ir vedasi į Mask-va.

Komisaras iškalno liepia dar-bininkams išsluoti gatves, ku-riomis manoma bezdžionės ves-ti. Be to, Maskvoje yra kele-tas dirbtuvių ir mokyklų, geriau įrengtu, ir kai kurių pa-gražinimų. Na, ir tempia komi-sarasis visas bezdžiones ant virvutės po gražias vietas, o tos tik dairosi ir džiaugiasi, kai viskas yra tvarkoje. Nusi-veda jis bezdžiones į dirbtuvę. Tuoj viena bezdžionė, išžiūrė-jusi į darbininką, klausia jo, kaip jam einasi. Darbininkas atsako, kad aršiau nei peklėje negali būti. Bezdžionė klausia perkalbėtoją, ką darbininkas atsakę. Perkalbėtojas aiški-na, jogei darbininkas sakosi, kad jam labai gerai einasi, jam patinkančios darbo sąly-gos, kad jis džiaugiasi visu sa-vo gyvenimu. Bezdžionės vi-sos sutinka su atsakymu.

Komisaras vedasi bezdžiones parodyti, kad Rusijoje nėra kalėjimuose nei vieno žmogaus. Vadžiojas koridoriais. Ištikro nei vieno žmogaus. Bet štai viena bezdžionė nugirdo už sien-os bildesį ir klausia perkalbė-toją: o kas ten? Komisaras paaiškina, kad penteriai penti-nam kambarį. Vidun svečių da-bar negalima leisti, nes pentas gali pakenkti jų sveikatai. Bez-džionės sutinka, nes žino, kad komisarai nemeluoja.

Paskui komisaras nutempia visas jas pas marinavotą Leni-na, kuris guli ko stiklu kailp silkė. Bezdžionės apžiūri, ap-silaižo, kad čia yra good stuff, o komisaras ir vėl visas tempia kur nors į kitą svaresnę vietą. Ir kai jau išrodinėta bezdžio-nėms visos geriausios vietos, tai komisaras visas nuveda at-gal pas jurą, atriša šniurelį, suvaro ant laivo ir liepia va-žiuot namo. O kada bezdžio-nių delegacija sugrįžta namo, tai pradeda žmonėms pasakoti, kaip puikiai Rusijoje žmonės gyvena.

Bet žmonės nenori tikėti monkių bizniui. Ale žmonių tarpe yra ir bezdžionžogių. Tai šie, išgirdę savo portėvius kalbant, pirmutiniai komi-s baladoja kaip lentukėmis. Mat, džiaugiasi, kad surado tokią šalį, kur žmonės yra sotūs ir nevalge, kur nuplyšę, bet dra-bužių nereikalauja, kur viskas yra panašu Afrikos tyrlau-kiams, ir, matyti, tie bezdžion-žmogiai labai patenkinti šia bezdžionių ekspedicija. O ko-misarai, žinoma, su bezdžionė-mis moka apsielti, nes jie žno, kad iš monkių galima padaryti monkey biznį. Pustapėdis.

NELAIMĖ

Leonard Weiss, 32 metų, 3641 W. 57 st., Kalėdų dienotė tapo užmūstas traukinio, kai jo koją pagavo geležinkelio su-kotoja.

Garsinkitės Naujienose

North Side

Vaidilų naktis.

Vaidilų Brolija jau platina bilietus Naujų Metų vakarienei, kuri įvyks 31 d. gruodžio (vie-na diena prieš Naujus Metus). Pasamdyta visas namas su sve-taine North West Masonic Temple ant Leavitt st. Apie Vaidilų rengiamas iškilmes ne-prisicina kalbėti, nes jie pralen-kia visus. Šį sykį bus da vie-šas naujo vaidilų aukuro įven-tinimas. Mat vienas jų atsto-vas buvo išsiųstas į Lietuvą parvežti kopiją Birutės kalno aukuro ir akmenį iš jo, kuris tapo dalimi Chicagos vaidilų aukuro. — Arabas.

Roseland

Sekantį utarninką, sausio 3 dieną, 8 val. vakare, Aušros kambariuose, 10900 S. Michi-gan ave., įvyks Lietuvių Im-provement and Benefit Klubo metinis susirinkimas. Bus ja-me metinis raportas ir įvairių pranešimų. Visi nariai būtinai atsilankykite. Nepamirškite at-siņešti atvirutes ir sugrąžinti sekretoriui. Jeigu to nepadary-site, gausite baumsės po doleri, kurių butų suštemptos at-virutės, o kurių ne — po du doleri baumsės.

J. Tamašauskas, sek.

North Side

Kriaučiai.

Andai įvyko lietuvių kriaučių susirinkimas, į kurį atsilankė ir trys tavorščiai, kurie pamainomis kėlė revoliuciją ir ieškojo visokių priekabių. Labiausia, mat, tavorščiai buvo i-tužę, kad, nei vienas iš jų ne-buvo išrinktas į valdybą, nors jie dėjo didžiausias pastangas; net per savo meklorišką lapelį buvo platformą pranešę: 40 val. darbo savaitę ir pilną laisvę ša-pose ir visokių pagėrinimų, ko-kie tik darbininkams reikalin-gi. Bet kriaučiai gerai žino tuos vilkus avių kailiuose ir dar geriau atmena tuos laikus, kada Dzeržinskis valdė lokalą ir Čeka buvo įtaisyta ir lokalo turtas buvo išaikvotas. Dabar gi lokalas pradeda vėl smarkiai atsigauti.

Draugystė S. P.

Gruodžio 13 d., Chicagos Lie-tuvių Draugijos Sav. Paš. susi-rinkimas atsibuvo gana skait-lingas. Šiame susirinkime pri-mta keletas naujų narių, taip-gi paduota keletas aplikacijų. Ši draugija rengia metinį kon-certą, kuris atsibus Sausio 15, 1928 m. Wicker Park svetainėj. Programą išpildyti pakviesta "Birutės" choras su p. Šim-kum. Draugijos turtas dabar siekia \$16,414.29.

Morning Star klubas.

Kaip teko girdėt, tai Morning Star klubas rengia Maskara-do balių, kuris atsibus bene Vasario 4 d., Meldažio svet. Taigi patartina, kad visos Chi-cagos jaunimas atsilankytų.

Prapuolė brangus vyras.

Čia prapuolė labai brangus vyras — delto brangus, kad pats save brangino, nes iškil-da-vo kaip sakalas, o nusileisdavo kaip vabolas. Balselis buvo kaip laštینگutės, o jau mandą-gumas kaip deglūtės. Bet da-bar staiga emė ir prapuolė. Vie-ni sako matė ženotą, kiti su-ko matę sulužusį. Taigi dabar surask kur tiesa. —X. S.

Bridgeportas

Ketvirtadienyje, gruodžio 29 d., 2 val. po pietų Fellowship House svetainėje įvyks Moterų Klubu Party.

UHUF!

Dar polemikos

Karšti pipirai. Nepasijutau, kaip išspruko man nesupranta-mas žodis, kada palietė mano moterišką stoną. O tai buvo, sakysiu, vaisius p-nios Stellos keršto. Tai bent ir širdis!

Man rodosi, tokios sunkios koronės aš vis tik neužsitarna-vau, kaip kad p. Stella "Naujie-nų" 295 nr. uždėjo man. Mat, aš vyrams ne labai tikiu, kai jie rašo. Jie, kiek aš tēmijau, apie surprazis pares prirašė la-bai daug, reikiška, apie moterų griekus. O moterys į tai neat-sakė nieko. Todel aš maniau, kad moterys arba yra kaltos, arba nenori su vyrais reporte-riais ginčytis.

Bet dabar p. Stella patvirtino, kad surprazis parių rengė-jos moterys ištikrųjų yra ver-tos nupeikti. Tat jeigu jau ši-taip, tai netik kad vyrai, ale ir aš, jei sužinočiau tokias mo-teris, kurios turi tiklo svet-i-mu triusu naudotis, praneš-čiau skaitytojų žiniai. Morta.

Cicero

Iš eilės šeštas priešmetinis susirinkimas buvo Draugystės Lietuvos Kareivių. Jis įvyko sekmdienyje, gruodžio 18 die-na. Susirinko apie 50 draugų. Visi tarimai ejo greitai ir ra-miai. Išklaudyta raportai įvai-rių komisijų. Išmōkėta pašal-nų sengantiems. Sergančių buvo du.

Toliaus, komisija masių baliui surengti praneša, kad jau pradėjusi dirbti. Prašė kad visi to balius surengimui pasidarbuotų. Balius įvyks Liuosybės svetainėje, 11 dieną vasario.

Vilniaus vadavimo komitetas paliktas toliaus darbuotis at-keidavimui Vilniaus.

Išrinkta nauja valdyba se-kantiems metams. Valdyboje pasiliko visi tie patys, kurie buvo šiemet.

Septintas priešmetinis susi-rinkimas buvo susirinkimas Lietuvių Liuosybės Bendrovės. Jis atsibuvo trečiadienyje, gruodžio 21 d. Šaukta jis at-virutėmis. Galima sakyti, kad palyginus šį susirinkimą su kitais, jis buvo skaitlingas. Bet jei žiūrėsime į šerinknų skaičių, tai tenka pasakyti, kad tenka pasakyti, kad susi-rinko mažai: nebuvo nei dviejų šimtų.

Tvarkos vedėju išrinkta Joe. Petraitis. Direktorių finansinė atskaita priimta. Pasirodė, jog morgičiai gerai mokasi, skola mažėja, nors viso yra dar apie \$34,000.

Rinkimas direktorių iš 15. Trys atsiskakė. Vienas neiš-rinktas. Vadinasi, įėjo 4 nau-ji direktoriai. Vienas susirin-kusiųjų buvo patiekęs suman-ymą, idant direktoriais būtų renkami vietos gyventojai, nes miestelio valdžia, reikalus su ją turėti pasitaikius, žiuri kreivai į chigagiečius. Bet kas tau atkreips dėmesį į tą pastabą. Juk ne paslaptis, kad chigagie-čiai valdo Lietuvių Liuosybės Bendrovę.

Beje, bendrovė turi keletą bylų. Su Dramos Draugija teismas užbaigtas, tik reikia

iškolektuoti. Kazin ar bus ka-da nors iškolektuota. O su p. Lukoševičiumi tai dalykai esantys tokie: raštininkas rapo-rtavo, jog laiška rašęs, kad kol bus L. D. L. D. direktoriai, tai negražins skolos. Paklau-stas ar ištikrųjų taip Lukoševičius rašęs, raštininkas pasa-kė, kad laiško rankose neturįs. Tai taip tas klausimas ir liko. Direktoriai turi sutvarkyti tą reikalą. Jau metai laiko kaip tvarko ir vis nesutvarko. Bro-gai, kad žmonės nesirupina sa-vo reikalais. Kas nors yra ta-me neaiškias: juk p. Lukoševičius vertas daugiau, negu 10 dolerių.

Na, perdaug aš čia kalbu, nes tuojaus tavorščiai per savo ježednevna pradės verkti, kad "Naujienos" šmeičiančios ben-drovė.

Dar liko du susirinkimu. Vienas jų buvo sekmdienyje po pietų — tai Draugijos Ap-švietos Vyrų ir Moterų. Į tą draugija dabar pradėjo spiestis Maskvos garbintojai. Tie gai-valai žino, ką jie daro; jie ži-no, kur yra iždas ne tuščias ir kur nariai nelanko susirinki-mų. Tokia draugija jiems yra šienapiūtė. Matysime, kas iš to išeis. Kai kurie draugystės narių yra labai susirupinę jos ateitimi, bet jau pervėlu. Kas nori ir kam apeima draugystės gerovė ir ateitis; tai turi bu-dėti visados, lankyti susirinki-mus ir tēmtyti visą draugės stovį.

Paskutinis priešmetinis susi-rinkimas atsibus 31 dieną gruodžio. Tai bus susirinki-mas mūsų didžiausios finansinė-s įstaigos, spulskos. Šis susi-rinkiman turėtų susirinkti visi dalininkai — šerinkinkai, išgirsti raportus apie metinį apyvartą savo įstaigos. Išgirsti ką ka-pitalas arba sudėti daiktan centai atneša ir kokios naudos spulka teikia savo dalyviams. Spulskos darbuotės vaisiai yra geri todėl, kad jos reikalai at-sakančiai vedami po valstijos priežiūra. Bukite visi susirin-kime, išgirsite platų raportą ir atsineškite gerų sumanymų spulskos naudai. Ciceronas.

PRANEŠIMAI

Susivienijimas Draugijų ir Klubu Bridgeporte lauks mėnesini susirinkimo antradienį, gruodžio 27 dieną, šiu metų, 8 val. vak., Chicagos Lietuvių Auditorijos svet., 3133 South Halsted St. Draugijų valdybos ir atstovai būtinai malonėkite pributi. P. K., rašt.

Graboriai

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patar navimas laidotuvsė ir kokiam reikale, visumet esanti sanžinngas ir nebrangus, todėl kad neturime išlaidų užlaikymui skyriu.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

S. D. LAGHAVICZ

Lietuvis Graborius ir Balsamutojas
2314 W 23rd Pl.
Chicago, Ill.

Patarnauja laidotuvsė su kooperavimais. Reik-kale maldžia atsilankyti, o mano darbu busite užganėdinti.
Roosevelt 2515-2516

Simpatiškas —
Mandagus —
Geresnis ir Pi-gesnis Už Kitų Patarnavimas.

J. F. Eudeikis Komp.

PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas:
4605-07 So. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 4040
SKYRIUS
4447 So. Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 So. 49 St., Cicero
Tel. Cicero 3794 ir 8094
SKYRIUS
3201 Auburn Ave., Tel. Blvd. 3201

(Continued on page 6)

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome į Visas Miesto Dalis
Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

Vainikai
3316 S. Halsted St. Chicago.

Graboriai

(Continued from page 5)

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGO

Laidotuvese patarnauju geriau ir pigiau negu kiti, todėl, kad priklausau prie grabu idirbystos.

Lietuviai Advokatai

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto Ofisas 127 N. Dearborn St., Room 1111

JOSEPH J. GRISH

(Juozas J. Grišius) ADVOKATAS

4631 So. Ashland Ave. (2 lubos)

John Kuchinskas ir Balys F. Mastauskas

Lietuviai Advokatai

2221 W. 22nd St. Arti Leavitt St.

K. JURGELIONIS

ADVOKATAS

Miesto Ofisas 190 North State St., Room 1012

JOHN B. BORDEN

(John Bagdzianas Borden) LIETUVIS ADVOKATAS

112 West Adams St., Room 1217

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyje Room 1726

J. P. WAITCHES

LIETUVIS ADVOKATAS

10756 South Michigan Avenue

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001, Tel. Randolph 1034.

Akių Gydytojai

Pastaba: Mano ofisas dabar randasi naujoje vietoje

DR. VAITUSH, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimui, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę.

DR. G. SERNER

Lietuvis Akių Specialistas

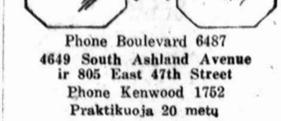
3265 So. Halsted St. Valandos nuo 1 iki 8 vakare, Nedėlioj nuo 10 iki 1.

Akių Gydytojai

Jei abejojate apie savo akis, eik pas

DR. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Phone Boulevard 6487

4649 South Ashland Avenue

ir 805 East 47th Street

Phone Kenwood 1752

Praktikuoja 20 metų

25 METŲ PATYRIMO

Pritaikyme ainių del visokių akių

JOHN SMETANA, O. D.

OPTOMETRISTAS

1801 South Ashland Avenue

Platt Bldg., kamp. 18th St., 3 augštas

Kambarys 14, 15, 16, 17 ir 18

Pastebėkit mano iškasas

Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vakar

Nedėlioj nuo 9:30 iki 11 v. diena.

Phone Canal 0523

JUSŲ AKYS

Jūsų akys tai jūsų didelis turtas.

Saugokite savo akis ir sykiu apsaugokite savo sveikatą.

Jei nesveikos jūsų akys, tai ir visas jūsų kūnas nesveikas.

Egzaminuoju akis ir pritaikau akinius kam reikia, duodu patarimų akių ligiunoje visiems.

Dr. C. Michel

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

3433 So. Halsted St.

Lietuvės Akušerės

A. VIDIKAS-LULEVICH

AKUŠERKA

3101 South Halsted Street

Kampus 31-mos gatvės

Phone Victory 1115

Baigusi akušerijos kolegiją ir

lgi praktikuojanti

vusi Pensilvanijos ligoninėse

gimdyvose. Sąžiningai

patarnauja, visokiose ligose

prieš gimdymą, laike gimdymo

ir po gimdymo. Už dika

patarnauja, dar ir kitokiose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

reikalingose reikalingose

Lietuviai Doktorai

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietu,

ir nuo 6 iki 8 vakare.

Res. 3201 South Wallace Street

Telephone Republic 0083

Dr. V. B. Milaszewicz

Dentistas

2559 West 63rd Street

Cor. Rockwell St.

Valandos nuo 9-12, 1-5, 6-8 vakare

CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Avenue, Room 209

Kampus North Ave. ir Robey St.

Valandos: 1 iki 3 po pietu, 6 iki 8 vak.

Tel. Brunswick 4983

Namų telefonas Brunswick 0597

Ultravioletinė šviesa ir diathermia

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

Valandos nuo 9 iki 11 v. ryto

nuo 6 iki 9 vak.

DR. M. T. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 South Ashland Avenue

Telefonas Boulevard 7820

Res. 6641 South Albany Avenue

Tel. Prospect 1930

Valandos 2-4, 6-8. Nedėlioj 10-12 d.

Telephone Hewlock 0066

DR. B. J. ROOTH

LIETUVIS DENTISTAS

X-Ray Laboratorija

7054 S. Western Ave.

Ofiso Valandos: 9:00 A. M. iki 12:00

1:00 iki 5:00 P. M. 6:00 iki 8:30 P. M.

CHICAGO

Off. & res. Yards 3557

DR. JONAS MOCKUS

Dentistas

3401 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

Nedėliomis nuo 11 iki 1 po pietų

Res. 6600 South Artesian Avenue

Phone Prospect 6659

Ofiso Phone Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 South Halsted Street

Chicago, Ill

Office Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS

4645 South Ashland Avenue

Ant Zaleskio Aptikos

CHICAGO, ILL.

DR. MARGERIS

3421 South Halsted Street

Tel. Boulevard 8483

Nuo 12 iki 3 po pietu. Nuo 6:30 iki

8:30 v. vak. Sekmadieniais nuo 10-12

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso Valandos:

9iki 12, 1 iki 3 diena ir 6:30 iki 9:30 v.

1608 South Ashland Avenue

Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Dr. J. J. Kowarskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Suite 3.

Res. 2359 S. Leavitt St., Canal 2380

Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9

Nedėlioj pagal sutartį

Ivairūs Gydytojai

Ofiso Tel. Victory 6893

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moteriškų, Vyrų, ir

Vaikų ir visų chroniškų ligų.

Ofisas: 3102 So. Halsted St., Chicago

arti 31st Street

Valandos: 1-3 po piet., 7-8 vakare.

Nedėliomis ir šventad. 10-12 diena.

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 South Ashland Avenue

Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietu,

7 iki 9 vak. Nedėl. nuo 10 iki 12 diena

Res. Telephone Plaza 3200

DR. HERZMAN

— IS RUSIJOS —

Gerai lietuviams žinomas per 25 m.

kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir

akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas

vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius

metodus X-Ray ir kitokius elektro

prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija:

1025 W. 18th St. netoli Morgan St.

Valandos: Nuo 10-12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 vakare.

Tel. Dieng: Canal 3110

Naktį So. Shore 2238, Boulevard 6488

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 20 metal

Ivairūs Gydytojai

GYDO

Kraujo, odos, chroniškas

slaptas ligas vyrų ir moterų

senas žaizdas, ligas rectal

DR. J. W. BEAUDETTE

VIRŠUI ASHLAND STATE BANKO

1800 So. Ashland Ave.

Valandos:

Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10.

Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 v. po pietu.

TELEFONAS CANAL 0464

Phone Armitage 2822

DR. W. F. KALISZ

1145 Milwaukee Avenue

Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.

Serodis vakare uždaryta

Nedėlioj pagal sutartį

DR. M. J. SHERMAN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1724 S. Loomis Street

Kampus 18th St. ir Blue Island Ave.

Val. 2-4 po piet. ir 7-9 vak. vakare.

Telefonas Canal 1912

Naktimis Tel. Fairfax 6353

CLASSIFIED ADS.

Educational

Mokyklon

AGLYS

DRESSMAKING SCHOOL

Mea išmokinsime jus Designing,

kirpimo ir siuvimo į trumpą laiką ir

pagal. Mokiname dienas ir vakarais.

7911 So. Halsted St.

Phone Vincennes 3982

Siuomi pranešu Chicago Lietuvių

švietusomenei, jog aš atidariau

MUZIKOS MOKYKLĄ

1118 N. Hoyne Ave.

NORTH SIDEJ

Visą dieną

Utarninkais, Seredomis,

Ketvergais ir Pėnyčioms

Tel. Armitage 0908

SOUTH SAIDEJ

4502